БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 94 (4193).
25 АПРЕЛЬ, 1980 й.
ЖУМА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ СЕССИЯСИ

Кеча Тошкент область партия комитетининг мажлислар залида XVII чақириқ халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг иккинчи сессияси бўлиб ўтди. Унда қуйидаги масалалар муҳокама этилди.

— Турар жой ва коммунал-маиший объектлар қурилиши ҳамда улардан фойдаланишнинг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисида.

— Шаҳар Совети депутатларининг ўз депутатлик вазифаларини, Совет ва унинг органлари томонидан берилган топшириқларни қандай бажараётганликлари ҳақидаги ахборотлари.

(Сессия ҳақидаги ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида эълон қилинади).

СЎЗ — КИТОБ НОШИРЛАРИ КОНКУРСИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Ижод ва маҳорат кўриги

Илгари хабар қилганимиздек, Тошкентда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистоннинг энг яхши китоблари, газеталари, журнал ва плакатлари XVI республикалараро конкурси ўтмоқда. Республикамиз ана шу кўрикка 40 дан зиёд китоб, 8 журнал, йигирма газета ва плакат тақдим этган. Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистонноширлари ва матбаачиларидан кўпгина китоблар ва журналлар олинган. Қуйида мазкур ваколатли конкурс қатнашчиси бўлган қардош республикаларнинг китоб ноширларига сўз берилади.

У. К. СОДИҚОВА,

Қозоғистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети раисининг ўринбосари.

— Қардош республикаларнинг нашриётлари ўтган йили самарали меҳнат қилишди. XVI республикалараро конкурсга тақдим этилган нашрлар шундан далолат беради. Ана шу нашрлар билан танишар эканмиз, ҳамкасбларимизнинг маҳорати ўсиб бораётганлигини тан олишга тўғри келади. Республикамизда етти нашриёт, шу жумладан янги ихтисослаштирилган «Онер» — «Санъат» нашриёти бор. Бу нашриёт яқинда ўзининг биринчи маҳсулотини — етакчи Қозоғистон композиторларининг китобини чоп этди.

Мазкур кўрик-конкурсга биз кўпгина қизиқарли китобларни тақдим этдик. Уларнинг орасида Бутуниттифоқ «Китоб санъати» конкурсининг дипломига сазовор бўлганлари ҳам бор. «Олмаота» альбоми, «Кўҳна Қозоғистон хазинаси» китоби, биринчи қўриқ очувчилардан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Целиноград области «Шуйский» совхози тракторчилар бригадасининг бошлиғи Михаил Довжикнинг «Аср билан баравар» китоби, «Алпомиш Ботир» эпоси, қозоқ тилидаги рус классикларининг асарлари шулар жумласидандир.

С. Б. БИРНАЗАРОВ,

Қирғизистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари.

— Ҳозирда кичик ҳажмдаги совғабоп нашрлар оммавийлашиб бораяпти. Жумладан, биз қирғиз тилида КПСС уставини, Л. И. Брежнев, Чингиз Айтматов асарларининг митти нашрларини чоп этдик. Конкурсга биз рассомларимиз А. Байбориев, У. Осмоев, И. Ф. Бульба, А. П. Циганокларнинг китоб графикаларини тақдим этганмиз.

Бу йилги конкурс тақдим этилган маҳсулотларнинг кўплиги билан диққатга сазовор. Қардош республикалар ўртасидаги ана шундай ўзига хос мусобақалар туфайли ноширлар, матбаачилар ишининг сифати яхшиланади, оммавий китоблар ассортименти кенгаяди.

С. А. АЗИМОВ,

Тожикистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети раисининг ўринбосари.

— Биз кўрикка ижтимоий-сиёсий, бадиий, ўқув ва болаларга мўлжалланган 25 нашрни тақдим этганмиз. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишлаб чиқарилган беш китоб ниҳоятда яхши безатилган, плакатлар туркуми ҳам диққатга сазовордир.

Бу йилги қардош республикалар нашриётларининг кўпгина китоблари бадиий ва полиграфик ижроси нуқтаи назаридан диққатга сазовор. Шак-шубҳасиз Бутуниттифоқ кўрикларда дипломларга сазовор бўлган, ўтган йилнинг сентябрь ойида Москвадаги Халқаро ярмаркада иштирок этган Ўзбекистон китоб ноширларининг маҳсулотлари жюрининг юксак баҳосига сазовор бўлади.

Н. НУДИЕВ,

Туркманистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат комитети раисининг ўринбосари.

— Республикамизда учтагина нашриёт бор. Бу соҳада бизга қардош Ўзбекистон, Молдавия, Қозоғистон, РСФСР республикаларининг ноширлари яқиндан ёрдам беришяпти.

Конкурсга тақдим этилган маҳсулотларимиз ранг-баранг. Ўтган Халқаро болалар йилида «Магариф» нашриётимиз ўқув қўлланмалардан ташқари болалар учун кўпгина бадиий адабиётларни чоп этди.

Бизнинг ҳар йилги республикалараро конкурсларда учрашишимиз шубҳасиз катта фойда келтиради.

СУРАТДА: республикалараро конкурс қатнашчиларидан бир группаси.

А. ГОРОКРИК фотоси. (ЎзТАГ).

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, ССР Иттифоқи Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Озарбайжон ишчилари, колхозчилари, зиёлиларини, барча меҳнаткашларини катта байрам — Озарбайжон Совет Социалистик Республикасининг ва Озарбайжон Коммунистик партиясининг олтмиш йиллиги билан самимий табриклайдилар ва муборакбод қиладилар.

✦ СССР ва Куба республикаси ҳукумат делегациялари ўртасида олиб борилган музокаралар натижасида 23 апрелда Москвада 1980 йилда СССР билан Куба ўртасида товар обороти тўғрисидаги протокол имзоланди.

Музокаралар дўстлик, ўртоқларча ҳамжиҳатлик ва самарали ҳамкорлик руҳида ўтди.

✦ СССР Фанлар академияси Шарқшунослик институти, Африка институти, Узоқ Шарқ институти ва Лотин Америкаси институти олимларининг бирлашган илмий конференцияси Бандунг конференциясининг 25 йиллигига бағишланди.

✦ Тошкентда Ўрта Осиё, Қозоғистон ва Озарбайжон республикалари симфоник музикаси фестивалининг тантанали ёпилиш маросими бўлди.

БИЛДИРИШ

1980 йил 29 апрель куни соат 11.00 да Тошкент область журналистлар ташкилотининг пленуми чақирилади.

Пленум Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриётининг мажлислар залида (4-қаватда) бўлади.

УНИВЕРСИТЕТЛАР ДЎСТЛИГИ ҲАФТАЛИГИ ТОШКЕНТ-80

Тинчлик ва ёшлик байрами

15 Иттифоқдош республика, Польша, Чехословакия, Венгрия ва СССР давлатларининг байроқлари кеча «Университетлар дўстлиги ҳафталиги» қатнашчиларининг шарафига Санъат саройи биноси олдида ҳилпирай бошлади.

...Яна карнай ва сурнайларнинг садолари янграді. Ҳамма жойдан кулги, ҳазил-мутойиба эшитилиб турибди.

Ичкарида эса азиз меҳмонлар кутиб олинмоқда. Уларга кўкракка тақиладиган турли нишон, гул, фестиваль эмблемаси туширилган байроқлар тақдим қилиняпти. Саройфойеси турли рангдаги шарлар билан тўла. Китоб сотувчи киоска ишлаб турибди. Бу ерда жуда кўп буклетлар Ўзбекистон ва Ўрта Осиё халқларининг совға буюмлари бор.

— Қаранглар, бу Самарқанддаги Шердор мадрасаси, мана бу эса сомонийларнинг Бухородаги мақбараси, — дея значокларга қараб изоҳ беришади польшалик студентлар.

Фестивалнинг тантанали очилиши тобора яқинлашмоқда. Мана, тантанали музика садолари янграді. Оркестр студентлар гимни «Гаудеамус»ни ижро этди.

Фестивални тантанали очилиш вақти келди. Музика садолари остида СССР республикаларининг вакиллари фестиваль байроғини олиб чиқишди. Байроқ кўтарилди!

Тантанали йиғилишни ТошДУ ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов қисқача кириш сўзи билан очди.

— Биз учинчи марта студентлар дўстлиги фестивалини ўтказмоқдамиз, — деди у. — Уларнинг ҳар бири студентларимизнинг, ёш авлоднинг коммунистик ғояларга беҳад содиқ эканлигини кўрсатяпти. Энг асосийси, фестивалларимиз турли миллатларнинг ёшлари ягона, уюшган оилада яшашга интилаётганлигини ёрқин намойиш этмоқда. Интернационализм принципларига содиқлигимиз туфайли биз чет мамлакатларнинг ёшларига эшикларни кенг очмоқдамиз. Ҳозир университетимизда жаҳоннинг 17 мамлакатидан келган 500 студент таълим олмоқда. Бу сафарги фестиваль қатнашчиларининг состави анча кенг. СССР ва социалистик мамлакатлардаги университетлардан 32 делегация фестивалимизга келишган. Залдагилар меҳмонларни самимий қарши олдилар.

Сўз республика олий ва ўрта махсус таълим министри С. П. Пўлатовга берилди.

— Тошкент университети фестивални ташкил қилиб, яна бир шонли анъанага асос солди,— деди С. П. Пўлатов.— назаримда бундай байрамларни Тошкентда ўтказилишида рамзий маъно бор. Шаҳримиз қардошлик, дўстлик ва биродарлик шаҳри сифатида шуҳрат қозонган.

Ҳозир республикамизда 40 га яқин олий ўқув юрти бор. Уларнинг кўплари ТошДУдан ажралиб чиққан. Ленин декрети Ўрта Осиёда олий таълимни йўлга қўйиш билан бирга йилдан-йилга ёрқинроқ порлаб бораётган билим чироғини ҳам ёқди. Фестиваль Тошкент бўйлаб тинчлик ва ёшликнинг ёрқин байрами сифатида одимлаб бораверсин.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов фестиваль қатнашчиларига мурожаат қилиб, шундай деди:

— Фестиваль — бу янги алоқалар, янги учрашувлар демакдир. Бу учрашувлар дўстликни, тинчликни мустаҳкамлайди. Ёшларнинг интилиши, хоҳиш-иродаси тинчликни, социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлашнинг қудратли кучига айланди. Тошкент фестивали олдига Ўзбекистон ёшлигининг прогрессив ёшлар харакатини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшиш вазифаси қўйилган.

III «Университетлар дўстлиги ҳафталиги» фестивали қатнашчиларини Москва университети комсомол комитетининг биринчи секретари В. А. Васенин, ТошДУ студенти фаластинлик Насра Нодер, А. Тўйчибоева, Тошкент пионерлари табриклашди.

Фестивалнинг тантанали очилиш маросими Ўзбекистон санъати усталарининг концерти билан якунланди. Қатнашчиларда машҳур «Баҳор», «Шодлик» рақс ансамбли, А. Навоий номидаги Давлат академик катта театрининг солистлари, «Лазги» ва бошқа ансамбль солистларининг чиқишлари катта таассурот қолдирди.

Ф. МЎМИНОВ.

ЖАДАЛ СУРЪАТДА

«Марказ— 17» кварталида замонавий лойиҳага эга бўлган мактаб биноси жадал суръатларда барпо этилмоқда. Объектда Тошкент шаҳри қурилиши Бош бошқармасига қарашли 6-қурилиш тресги 70-қурилиш бошқармасининг Н. Мина бошлиқ комплекс бригадаси унумли меҳнат қиляпти. Қурувчилар объектни янги ўқув йилига қадар фойдаланишга топширишга аҳд қилишган.

НАЗОРАТЧИЛАР ЯКУН ЯСАМОҚДАЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг халқ назоратчиларини ишлаб чиқаришнинг талабчан жонкуярлари сифатида яхши биладилар. Шунинг учун ҳам коллективнинг группаларидаги ҳисобот ва сайловларга бағишланган конференцияси қизғин ўтди. Назоратчилар партия ташкилотининг раҳбарлигида ўнлаб турли рейдлар, текширишлар ўтказдилар, улар киритган қатор таклифлар коллектив олдига қўйилган вазифаларнинг бажарилишига катта ёрдам берди.

Коллектив манфаати посбонлигида турган соқчилар амалга оширган тадбирлар натижасида 512 тонна қоғоз, 23 минг куб метрга яқин табиий газ, 412 минг киловатт - соат электр энергияси иқтисод қилинди.

Халқ назоратчилари 25 кишидан иборат ўз штабларини сайладилар, матбуот тарқатиш бўлимининг мудири, партия комитети секретарининг ўринбосари Д. А. Викнянский қайтадан унинг раиси этиб сайланди.

Н. ИБРОҲИМОВА,
шаҳар халқ контроли комитети инспектори.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИДА

Кеча

«Олимпиадага мусаффо осмон» шиори остида Акмал Икромов районидаги Усмон Юсупов номли маданият уйида учрашув кечаси уюштирилди.

Чилонзор массивининг 11-кварталиёшлари ҳузурига шаҳримизнинг бир группа спортчилари келишди. Улар жаҳон спортчилари анжуманининг аҳамияти, унга республикамиз спортчилари қандай тайёргарлик кўраётганликлари ҳақида сўзлаб беришди. Учрашувда иштирок этган ёш гимнастикачи ва акробатлар ўз маҳоратларини намойиш этишди.

Кеча охирида маданият уйи бадиий ҳаваскорлик коллективларининг Олимпиадага бағишланган концерт программаси кўрсатилди.

●

Тошкентда Ўрта Осиё республикалари, Қозоғистон ва Озарбайжоннинг В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги муносабати билан ўтказилган симфоник музика фестивали ниҳоясига етди.

«Баҳор» концерт зали ва М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваториясининг катта залида бўлган концертларда қардош республикалар композиторларининг асарлари ижро этилди. С. Юдаков, И. Акбаров, М. Тожиев, Т. Қурбонов, Б. Гиенко, Т. Шоҳидий ва бошқа ижодкорларнинг мазмунли, жарангдор асарлари тингловчиларга манзур бўлди.

Томошабинлар созандаларнинг ижрочилик маҳоратини ҳам юксак баҳолашди. Фестивалда Ўзбекистон ССР симфоник оркестри ва хор коллективи, айниқса, яхши қатнашди.

Бугун

уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент секциясининг агитация-бадиий коллективи Жиззах областининг Пахтакор райони меҳнатчилари ҳузурига жўнаб кетишди.

Ана шу коллектив Ҳамза район партия комитети ва «Билим» жамияти район ташкилоти ташаббуси билан ташкил этилганига икки ой бўлди. Унинг сафида Улуғ Ватан уруши ветеранлари — Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, Москва ва Сталинграднинг шонли ҳимоячилари, Польша, Чехословакия ва Венгрияни озод қилишда қатнашган кишилар, санъаткорлар бор.

Коллектив ҳозирнинг ўзида саноат корхоналари, ҳунар-техника билим юртлари, мактаблар ва илмий-текшириш институтларида 50 мартадан ортиқ учрашув ўтказди. Улар Совет Армияси жангчиларининг жасорати ҳақида сўзлаб беришяпти. Фронт қўшиқларини ижро этишяпти.

●

Островский номли Тошкент театр-рассомчилик институтида В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишлаб ўтказилган плакатлар кўргазма-конкурси якунланди.

Кўргазмада институт студентлари — ёш рассомларнинг 50 га яқин ишлари қўйилган. Ана шу ижодий рақобатда тасвирий санъат бўлими студентлари Ф. Аҳмадалиев, А. Жумаев ва театр декорацияси бўлими студенти И. Гуленко ғолиб чиқишди.

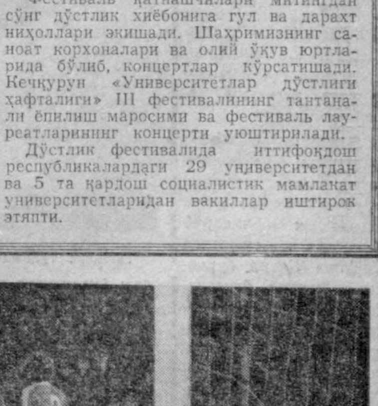

СУРАТДА: кўргазма-конкурс қатнашчилари бўлган ёш рассомларнинг асарлари.

Эртага

Жасорат монументи ёнида ТошДУнинг 60 йиллигига бағишланган «Университетлар дўстлиги ҳафталиги» фестивали қатнашчиларининг интернационал дўстлик митинги ўтказилади.

Фестиваль қатнашчилари митингдан сўнг дўстлик хиёбонига гул ва дарахт ниҳоллари экишади. Шаҳримизнинг саноат корхоналари ва олий ўқув юртларида бўлиб, концертлар кўрсатишади. Кечқурун «Университетлар дўстлиги ҳафталиги» III фестивалининг тантанали ёпилиш маросими ва фестиваль лауреатларининг концерти уюштирилади.

Дўстлик фестивалида иттифоқдош республикалардаги 29 университетдан ва 5 та қардош социалистик мамлакат университетларидан вакиллар иштирок этяпти.

СССР ЧЕМПИОНАТИ 43

ҲУЖУМКОРЛИК САМАРАСИ

«Пахтакор» (Тошкент) — МАСК (Москва) — 3:0

МАСК маҳорати «Пахтакор» командасининг маҳоратига нисбатан юқори эканлигини ҳамма билади. Москваликларнинг устози Ю. Базилевич ўз тактик ва техник назарияларига асосланган ҳолда яхши ансамбль яратишга муваффақ бўлди. Унинг фикрлари ва муносабатларини тошкентликлар яхши билишади. Чунки Базилевич ўтган йили «Пахтакор»га устозлик қилганди.

Армиячилар мавсумни дуруст бошлашди. Дастлабки учрашувларда улар етук ўйин кўрсатишди. Команда шиддатли ҳужум уюштиришга алоҳида аҳамият берди. Айниқса қанотлар бўйлаб ҳужум уюштириш москваликларнинг севган усули ҳисобланади. Улар тез-тез ҳимоячиларни ҳам ҳужумга жалб қилиб туришади. Худди шу нарса рақиб команда ҳимоячиларини саросимага солиб, уларни хатога йўл қўйишга мажбур қилади.

«Пахтакор» эса ўз ўйин услубини топиш устида ишламоқда. Ҳали ҳимояни мустаҳкамлаш, ҳужумни самарали бўлишига эришиш устида кўп ишлар қилиниши керак.

«Пахтакор»нинг мухлислари бу сафарги учрашув қийин бўлади деб ўйлашганди. Команда ҳам ана шу қийин учрашувга тайёргарлик кўрганди. Афсуски рақиблар буни етарли баҳолашмади. Учрашув шуни кўрсатдики, армиячилар футбол майдонининг ҳар бир бурчагида тўп учун олиб бориладиган олишувга тайёр эмасдилар.

Учрашув меҳмонларнинг ўзларига хос бўлган услубда бошланди. Армиячилар машқ пайтида ҳадисини олган схемага асосан ҳужум уюштиришга аҳамият беришди. Ҳимоячи Швецов қанот бўйлаб олдинга ташланди. Унга майдон марказидан тўп етказиб берилди. Меҳмонларнинг ҳимоячиси жарима майдонига яқинлашиб, тўпни дарвоза томон тепди. Тошкентлик ҳимоячилар жуда катта қийинчилик билан хавфли вазиятни бартараф қилишди. Чесноков комбинацияли ўйин кўрсатишни йўлга қўйишга ҳаракат қилди. Лекин ҳар сафар тошкентликларнинг ҳимоячилари тўпни олиб қўйишга муваффақ бўлишди. Армиячилар вақт ўтиши билан ўз услубларини бир неча марта ўзгартириб, «Пахтакор»нинг дарвозасига тўп киритиш йўлини қидира бошлашди.

Учрашув воқеалари шуни кўрсатдики, тошкентликлар бу сафар ғалабага иштиёқ билан майдонга тушишганди. Орадан бир неча минут ўтганидан кейин армиячиларнинг дарвозаси олдида дастлабки хавфли вазият вужудга келди. Нортожиев маҳорат билан ҳимоячиларни алдаб ўтиб тўпни кучли зарб билан дарвоза томон тепди. Астаповский қийинчилик билан уни дарвоза тўсини устидан ўтказиб юборишга муваффақ бўлди.

Армиячилар кейин ўз услубларини ўзгартириб, «Пахтакор» дарвозасини узоқ масофадан нишонга ола бошладилар. Лекин бу ҳам фойда бермади.

Ана шу дақиқаларда ўйин ниҳоятда тезкор руҳда ўтаётган эди. Шу боисдан ҳам гоҳ у, гоҳ бу дарвоза олдида хавфли вазиятлар вужудга кела бошлади. Навбатдаги ҳужум пайтида пахтакорчилардан бири кучли зарб билан дарвоза томон тўп тепди. Меҳмонларнинг ҳимоячиси Швецов қўли билан уни тўхтатиб қолди. Учрашувни яхши ўтказган тбилисилик судья Г. Гванцеладзе дарҳол ўн бир метрли белгини кўрсатди. Тўпни Нортожиев тепишга тайёрланди. У анча ҳаяжонланди, аммо дарвозани нишонга олишга эришди. Астаповский тўпнинг йўналишини билди ва уни қайтаришга ҳаракат қилди. Лекин бунинг уддасидан чиқолмади. «Пахтакор» ҳисобда олдинга ўтиб олди— 1:0.

Шу ўринда биз учрашув натижасига таъсир кўрсатмаган, лекин чиройли комбинация ҳақида тўхталмоқчимиз. Амриев ўз жарима майдонида армиячиларнинг ҳужумчиларидан тўпни олиб катта тезликда олдинга ташланди. У бир неча ўйинчиларни алдаб ўтди. Тўпни майдон марказида бораётган Церителига етказиб берди. У эса ўз навбатида тўпни бўш турган Кухлевскийга узатди. Кухлевский уни кучли зарб билан дарвоза томон тепди. Бу комбинация бир дақиқада, жуда тез амалга оширилди. Шу комбинацияда ҳамшаҳарларимиз чиройли ва замонавий ўйин кўрсатишга ҳаракат қилаётганлиги намоён бўлди. Назаримда «Пахтакор»нинг устози С. Мосягин ўз шогирдларини ана шундай чиройли ўйин кўрсатиш руҳида тарбиялашга аҳамият бераётганга ўхшайди.

Иккинчи бўлимда пахтакорчилар ҳужумни янада кучайтиришди. Улар тренернинг кўрсатмасини бенуқсон бажардилар. Тошкентликлар кетма-кет ҳужум уюштириб меҳмонларнинг ҳимоячиларини ва дарвозабонини саросимага тушириб қўйишди. Шунинг учун ҳам армиячиларнинг ҳимоячилари тошкентлик ҳужумчилар билан бўлган тўп учун курашда кетма-кет хатога йўл қўя бошлашди. Учрашувнинг 51-минутида армиячилар дарвозаси томон жарима тўпи белгиланди. Москваликлар ҳимояланиш масаласини ҳал қилишга улгурмасдан Никифоренко тўпни кучли зарб билан дарвозага йўллади.— 2:0.

Шундан кейин ўйин фақат меҳмонларнинг дарвозаси олдида давом этди. Тошкентликлар жуда кўп марта хавфли вазият вужудга келтиришди. Ҳамиша олдинги маррада Нортожиев бўлди. У икки марта деярли тўққиз метр масофадан дарвозани аниқ мўлжалга ололмади. Шунга қарамасдан Нортожиев ўз мақсадига эришди. Учрашувнинг 84-минутида у дарвозага тўп йўллаб ҳисобни 3:0 га етказди. Тошкентликлар армиячиларнинг дарвозасини яна бир неча марта нишонга олишлари мумкин эди. Лекин улар қулай вазиятлардан фойдалана олишмади.

В. СТУЛИН.

«Пахтакор» ҳақида 17 фикр

А. СОКОЛОВ,
Москва область спорт комитети бўлим мудири

Тўғрисини айтганда, «Пахтакор»ни шиддатли ҳужум уюштирадиган команда сифатида кўраман, деб ўйламагандим. Марказий армия спорт клуби Тошкентнинг ёш коллективи учун яхши имтиҳончи ролини бажаролмади. Москваликлар жуда ёмон ўйин кўрсатишди. Бироқ, бу «Пахтакор»нинг ғалабаси моҳиятини камайтирмайди. Шуни айтиш керакки, команда ҳужумчилари ўз вазифаларини аъло даражада бажаришди. Ҳимоячиларнинг ҳаракатига баҳо беришга шошилмаслик керак. Улар ҳали кўп имтиҳондан ўтишади.

Низом Нортожиев мени ниҳоятда хурсанд қилди. Бу ёш ўйинчи иккинчи бўлимда ҳар бир тўп учун актив курашди. Қатъийлик ниҳоят унга омад келтирди. У дарвозага учинчи тўпни киритди. Ўйлайманки, тошкентлик ҳужумчи дастлабки муваффақиятдан мағрурланмай ўз маҳоратини ошириш устида ишлайди. Ана шунда у энг яхши ўйинчилар сафидан ўрин олиши мумкин.

СУРАТЛАРДА: тўп учун кураш; учинчи тўп меҳмонлар дарвозасида.

Р. Заграддинов фотолари.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН
ТОШКЕНТ ОҚШОМИ ХАТЛАР

Биз Шарқдан борганмиз

ТЕМИРЧИ ВА ЖАНГЧИ

Қуролдош дўстим Содиқ Йўлдошев билан 1942 йилнинг сентябрида учрашганман. Ўшанда мамлакат ва ҳаммамиз учун оғир вақт эди. Душман Сталинградни, Боку нефтини қўлга киритиш учун интиларди. Қўмондонларимиз эса унга ҳал қилувчи зарба бериш тадбирларини кўришаётганди. Жумладан, шошилинч равишда зарбдор ёриб ўтувчи бирлашмалар ташкил қилинди.

Бош қўмондонликнинг резервдаги 213-артиллерия полки ташкил қилинаётганда Содиқ билан дўстлашиб қолдим. Ёшимиз ва оиламизнинг бир хиллиги бизни бир-биримизга жуда яқинлаштириб қўйди. Мен Содиқнинг мураккаб тақдири билан танишдим. У етти ёшида темирчига шогирд бўлиб ишлай бошлади. Кўп ўтмасдан бу касбни мукаммал эгаллаб олди. У Содиқда қатъийлик, қийинчиликларни енгиш, кўзлаган мақсадга дадил интилиш сингари хислатларни шаклланишига ёрдам берди. Ўз касбининг устаси сифатида элга танилган Содиқ Тошкент яқинида ташкил қилинган «Инқилоб» колхозига биринчилар қаторида аъзо бўлди. У ҳалол меҳнати билан қийинчиликларни енгиб, Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш ишига муносиб ҳисса қўшди. Шунда кутилмаганда уруш бошланиб қолди...

...Ташкил қилиш ва ҳарбий машқ ишлари узоқ давом этмади. Эшелонимиз фронтга йўл олди. У буюк жанг бўлган Сталинградга томон борарди. Бирлашмамизга бошқалар билан бир қаторда қуршовда қолган гитлерчи группаларнинг йўлини кесиб қўйиш ва йўқ қилиш вазифаси топширилди. Бу вазифа бажарилди.

Худди шу ерда, Сталинград остоналарида 2-дивизиондаги турли миллат вакилларининг жанговар дўстлиги шаклланди. Орамизда ўзбеклар жуда кўп эди. Улар жонларини аямасдан жанг қилишарди. Алоқачи Холбой Хўжаков, Тўлаган Мухиддинов, Алиш Муқимов, разведкачи Вали Қодиров, Сандазимов ва бошқаларни дивизиондагилар жуда ҳурмат қилишарди. Уларнинг орасида Содиқ Йўлдошев алоҳида ажралиб турарди.

Қўмондонлик унинг ўртоқлари орасида катта ҳурматга эга эканлигини дарров пайқади. Босиқ, ҳар бир ишни мулоҳаза билан қиладиган бу жангчи энг оғир дақиқаларда ҳам ўзини йўқотиб қўймасди. У жанговар ўртоқлик анъаналарига қатъий амал қиларди. Ана шу хислатлари Йўлдошевни бўлинманинг алоқачиси этиб тайинланишига сабаб бўлди.

Бу ниҳоятда мураккаб вазифа. Алоқачи ҳар қандай шароитда, тунда ҳам, қорбўронда ҳам, душман тинмай ўқ отиб турган вақтда ҳам хабарни лозим бўлган жойга ўз вақтида етказиши керак. Содиқ Йўлдошев бу вазифани нуқсонсиз бажарарди.

Шундай воқеа эсимда. 1943 йили ноябрь ойининг ўрталарида қисмимиз Днепр дарёсининг ўнг соҳилидаги Никопол шаҳри яқинидаги душман группаларини яксон қилишда қатнашди.

Ана шу жанг кунларининг бирида Содиқ Йўлдошев дивизионнинг кузатув пунктида турган бўлинма командири капитан Блохинга муҳим хабар келтирди. Бу вақтда бизнинг разведкачилар и м и з яксон қилиниши лозим бўлган душман батареясининг йўлини кесиб қўйган эди. Мен маълумотларни тартибга келтириб, хулоса чиқардим. Бу ахборотни олдинги маррадагиларга етказиш лозим эди. Душманнинг тинмай артиллериядан ўқ отиши туфайли алоқа сими узилган эди. Кузатув пункти билан жанговар маррадаги алоқани боғлаб турувчи бу симни улаш учун алоқачи жўнатилди. У қайтиб келмади. Кейин тошкентлик Жалиловни жўнатишди. У ҳам қайтмади. Вақт ўтиб борар, жанг авж олиб, душман батареяси қўшинларимизга катта талафот етказиш даражасига келиб қолганди.

Ана шу долзарб пайтда муҳим вазифани бажариш Йўлдошевга топширилди. Командир унга қайтмаган жанговар дўстларининг тақдирини билишни ҳам топширди. Душман артиллериясининг ўқ ёмғири остида Содиқ йўлга чиқди. Снарядлар ағдар-тўнтар қ и л и б юборган дала ва қирлар орқада қолди. Шу пайт Содиқ ўлиб ётган алоқачининг жасадини кўриб қолди. Иккинчи жангчи ҳам ўлиб ётарди. Душман снайпери уларни аниқ нишонга олганди.

Содиқ ҳийла ишлатиб, душман ўқчисини алдади ва алоқани тиклашга муваффақ бўлди. У муҳим маълумотлар билан дивизионга қайтди. Бу маълумотлар душман батареясини яксон қилишда катта ёрдам берди. Ҳалок бўлган алоқачиларнинг жасадлари тунда жанг майдонидан олиб чиқилди ва ҳарбий тантана билан дафн этилди...

Орадан кўп йиллар ўтди. Қизил байроқли Суворов ва Кутузов орденли 7-Запорожье артиллерия дивизиясининг жангчиси ва командири яна учрашди. Сочлари оқарган, кўкрагига жанговар ва меҳнат мукофотлари тақилган ветеранлар кўз ёш тўкиб, жанг кунларини эсга олишди. Улар бир-бирларига ҳозирги турмушлари ҳақида ҳикоя қилиб бердилар. Мен Содиқ Йўлдошевни яна учратдим. Камтарин, меҳнаткаш Содиқ урушдан кейин ҳам темирчилик касбида ишлади. У турмуш йўлдоши Манзура билан тўрт фарзандни тарбиялаб вояга етказди. Ҳозир унинг ўн икки невараси бор.

Тўққизинчи май, Ғалаба куни Содиқ Йўлдошев 70 ёшга тўлади. Сизга сиҳат-саломатлик, омад тилайман, жанговар дўстим!

А. СУНГУРОВ,
213-артиллерия полкининг собиқ жангчиси.

СУРАТЛАРДА: қуролдош дўстлар С. Йўлдошев ва А. Сунгуров.

• *Меҳнатинг — зийнатинг*

ОЙДИН ЙЎЛ

Отахонни болалар уйига олиб келишганда ҳали ўн ёшга тўлмаган эди. Эҳ, қандай ўтганди унинг гўдаклик чоғлари. Унинг ҳам бошқа болалар сингари эркалайдиган, суядиган, суянадиган дадажони бор эди. Атрофида гиргиттон эди меҳрибон онагинаси.

Ҳали, ҳали эсида, унга бахтсизлик келтирган ўша тун. Эрталаб онаси сочларини юлиб-юлиб фарёд кўтарганлари. Шу-шу у дадасини кўрмади. Барча рўзғор ишлари онасининг бўйнига тушди. Ўшанда онаболага меҳри дарё одамлар ёрдам қўлини чўзди.

Онахони кўпчилик маслаҳатига кўра қайта турмуш қуришга розилик билдирди. У ҳам она билан ўгай ота уйига боришга мажбур бўлди.

Кейинчалик укалари дунёга келди. Негадир у ўзини ўгай ота уйида ҳар доим бегонадай сезиб юрди. У ана шундай қилиб болалар уйига келиб қолганди. Бу ерда меҳрибон энагалар уни озода ювиб-таради, бошини силади. Болалар уйида соғлом ўса бошлади.

1966 йил 26 апрель Тошкент шаҳрида рўй берган зилзила шаҳар аҳолисига анча талафот келтирди. Бутун мамлакатимиз кишилари ёрдамга шошилди. Эндигина ўн етти ёшга қадам қўйган Отахон Исмоилов ҳам ёрдамга отланди. Қурилишга ишга кириб ишлай бошлади. Кечки мактабда ўқишни ҳам давом эттирди.

Йиллар бекор ўтмади. Уни ҳаёт ҳар жиҳатдан пишита борди. Кечки мактаб тугади. У сиртдан кинотехникумга ўқишга кирди.

Бундан олти йил муқаддам уни тасодиф «Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасига етаклаб келди. Уни электромонтёр сифатида ишга олишди. Дастлабки кунларданоқ Отахон ўзининг ишчанлигини кўрсатди. У хизматчилар орасида обрў қозона бориб, жамоат ишларида ҳам фаол қатнаша бошлади. У ўзига топширилган ҳар қандай топшириқни виждонан бажаришга ёшликдан одатланган эди. Унинг одати ташкилот раҳбарларига ҳам маъқул тушди. Унга алоҳида ишонч билан қарай бошлашди. Унинг ўзи ҳам билимини ошира борди. Тошкент шаҳар партия комитети томонидан очилган марксизм-ленинизм университетини тугаллади. Ҳозирда Тошкент политехника институтининг электр энергияси билан таъминлаш факультетининг кечки бўлимида III курсда таҳсил олаётир.

Айниқса 1980 йил Отахон учун жуда ажойиб бошланди. Уни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси аъзолигига кандидатликка қабул қилишди. Яқиндагина унга «Техсложбитприбор»нинг бош энергетик вазифаси топширилди.

Фақат шугина эмас, 24 февралда бўлиб ўтган Республика Олий Совети, маҳаллий Советларига сайловларга тайёргарликда 179-сайлов комиссиясига раислик қилди. Бу ишни ҳам у катта масъулият билан, аъло даражада бажарди.

Биз Отахоннинг ўзи билан суҳбатлашишга муяссар бўлдик.

— Мен болалар уйига келган кунимдан бошлаб кишилар ёрдамига муҳтож бўлиб қолдим. Бироқ ҳамиша хафа бўлсам ачинадиган, севинсам қувонадиган кишиларга рўбарў бўлдим,— деди у.— Ана шулар мени ойдин йўлга бошлашди. Мен бошимни силаган ўша азиз одамлар олдида, инсонпарвар партия ва ҳукуматимиз олдида қарздорман. Кишиларимизнинг олийжаноблиги мени ҳайратга солади. Менинг бахтим ҳам шу одамлар, тахтим ҳам шу одамлар!

Нима ҳам дердик. Бу унинг юрак сўзлари. Инсон бахт-саодати йўлида ҳалол меҳнат қилишда Отахонга муваффақиятлар тилаб қоламиз.

Д. САЪДУЛЛАЕВ.

Коммунистик меҳнат зарбдори Воғиз Муҳаммадиёров «Госкомсельхозтехника»нинг Тошкентдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли тажриба механика заводида трактор двигателларини йиғувчи илғор слесарларидан бири бўлиб ишлайди. Қишлоқ механизаторлари учун қишлоқ хўжалиги машиналари моторларини сифатли ремонт қилиб бераётган бу мураббий ишчи мунтазам смена-ойлик нормасини 120—130 процент бажаради.

СУРАТДА: В. Муҳаммадиёров.

Қ. Исоқов фотолари.

ГАЗЕТХОН ХАБАР БЕРАДИ...

СТУДЕНТЛАР ИШТИРОКИДА

«Олмазор» массиви кундан-кунга чирой очмоқда. Бу ерда кўп қаватли турар жой биноларини фойдаланишга топширилиши билан бирга ана шу уйлар атрофи ободонлаштирилмоқда. Бу ишларни бажаришда қурувчилар билан бирга халқ хўжалиги институтининг ўқитувчи ва студентлари актив иштирок этишмоқда. Улар олдиндан тузилган график асосида бу ердаги ишларни бажаришмоқда.

Институт ҳовлисидаги дарахтларга шакл бериш ва янги ўтказилган дарахтларни парвариш қилиш борасида ҳам самарали ишлар қилинмоқда. Институтнинг 9 мингга яқин студенти массивдаги қурувчиларга яқиндан ёрдам беришиб, графикда кўрсатилган ишни бажаришмоқда. Бунда ўқитувчилардан А. Абдураимов, М. Содиқов, Ҳ. Муҳаммадназаров, студентлардан Р. Хуршидов, Л. Каримова, А. Шералиев кабилар бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

Н. ТУРДИМУРОДОВ,
студент.

...ТАКЛИФ ЭТАДИ...

БЕКАТЛАР ОЗОДА БЎЛСИН

Шаҳримиз кўчалари кундан-кунга чирой очмоқда. Аммо трамвай бекатларида икки из ўртасида вагонлардан томган қора мойлар чангтўзонни ўзига ютиб, қуйқа қатлам ҳосил қилган. Бу қатлам кундан-кунга янада қалинлашиб, бекатлар ҳуснини бузмоқда. Бу қатламга тапланди белетлар, папирос қолдиқлари чиппа ёпишиб қолаётгани бекатлар ҳуснига доғ бўлиб тушяпти.

Бундай дилни хира қилувчи бекатларни Хадра ва Охунбобоев майдонида, Қорақамиш ва трактор массивидаги бекатларида учратиш мумкин.

Трамвай-троллейбус бошқармаси раҳбарлари бекатларнинг озода бўлишини таъминлашлари керак! Р. ҲОШИМОВ.

...ТАНҚИД ҚИЛАДИ

КЎПРИК ҚАЧОН РЕМОНТ ҚИЛИНАДИ?

Куйбишев районидаги Гете ва Аэродром кўчалари уйдим чуқурлар билан бирга чиқиндиларга тўлиб ётибди. Бу кўчаларга район «Автодормехбаза»си машиналари анчадан бери келмаганлиги сабабли аҳоли дуч келган ерга челак-челак чиқиндиларни чиқариб ташлашмоқда.

Гете кўчасига кираверишдаги кўприк ва Аэродром кўчаси 143-уй қаршисидаги кўприк атрофи чиқиндиларга тўлиб кетганлиги сабабли йўловчилар қаердан юришни билмай қолишган. Кези келганда шуни айтиш керакки, ана шу кўприклар бундан бир неча йил муқаддам ремонт қилиниши керак эди. Лекин мана икки йилдирки, ҳалигача ремонт ишлари бошлангани йўқ. Қачон кўчадаги чиқиндилар йўқотилиб, кўприк тузатилади?

Р. ҚУРБОНОВ.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ж. МЎМИНОВ: **Бизнинг оиламизга тўрт хонали квартира беришди. Энди икки хонали уйимни топширишим керак. Бу квартирада 1968 йилдан бери яшаб келмоқдаман. Шу йиллар ичида ЖЭК томондан уйимиз бирон маротаба ҳам ремонт қилиб берилмаган. Энди ЖЭКдагилар икки хонали уйни топширишдан олдин капитал ремонт қилиб берасизлар, деб талаб қилишяпти. Шу тўғрими?**

Жавоб: Шаҳар уй-жой бошқармасидан бизга маълум қилишларича ҳар бир янги уйга кўчиб кирган ҳамшаҳримиз учун ЖЭК томонидан паспорт — шартнома қоғози берилади. Ана шу шартномага биноан ҳар бир уйда истиқомат қилувчи ҳамшаҳримиз маълум муддатда ўз маблағи ҳисобидан уйни ремонт қилиши керак. Сиз тўрт хонали уйга кўчиб ўтаётган бўлсангиз, икки хонали уйингизни ЖЭКдагилар айтгани бўйича капитал ремонт эмас, балки жорий ремонт қилиб беришингиз керак.

* * *

П. ИСМОИЛОВ: **Биз прокатдан телевизор олган эдик. Олган телевизоримиз кейинчалик бузилиб қолди. Эшитишимизча, бузилган телевизорни ўша прокат пункти бепул тузатиб берар экан. Шу тўғрими?**

Жавоб: Прокат пунктидан олган телевизорингизнинг пункт томонидан қўйилган пломбаси бузилмаган бўлса, Сиз прокатга олган телевизорни текинга тузатиб беришади. Агарда пломбаси бузилган бўлса, унда тузатилган телевизор учун Сиз ҳақ тўлашингиз керак.

* * *

Т. ЎРОЗМЕТОВ: **Мактабда бошланғич синф ўқувчиларига таълим бериш учун бошланғич синф дарслик-китоблардаги темалардан «Диафильм»лар ишламоқчи эдик. Шунинг учун қаерга мурожаат қилиш керак?**

Жавоб: Бундай «Диафильм»ларни ишлаб берадиган ҳеч қандай идора йўқ. Лекин ҳаваскор фотографлар бошланғич синф дарслик-китобларидаги темалардан суратга олиб, унинг лентасини Киров кўчаси, 19-уйдаги «Фотостудия» салонига топширишса, бир ҳафта ичида плёнкаларни ишлаб беришади.

* * *

Ҳ. АКБАРОВ: **Мен овчилик учун зарур бўлган бир қанча буюмларни сотиб олмоқчи эдим. Ана шундай магазин қаерга жойлашган?**

Жавоб: Бундай магазин Олой бозорида бор. Овчилик магазини душанба кунидан ташқари ҳар куни эрталаб соат 9 дан кеч соат 18 гача аҳоли хизматида бўлмоқда.

* * *

Ҳ. ЎРОЗМЕТОВ: **Қоракўл терисидан телпак тиктириш учун қайси бош кийимлар тикадиган «Ателье уйи»га мурожаат қилса бўлади?**

Жавоб: Вокзал яқинидаги «Ўзбекистон» маиший хизмат кўрсатиш уйида ва Бешёғоч бозорига кираверишдаги «Ателье уйи»да қоракўл ва бошқа териден телпак тиктириш учун буюртмалар қабул қилинади.

* * *

Р. МАШАРИПОВ: **Машинамизнинг баллони едирилиб кетди. Шунга янгитдан ҳаёт бағишлаб, шина қоплатадиган пунктнинг адресини берсангиз.**

Жавоб: «Марказ—13» кварталида «Таштрансагентство»нинг шиналарни қоплаб берадиган пункти жойлашган. Баллонларни ана шу пунктга топширсангиз, бир ой ичида янгидек қилиб беришади.

КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА

«МИЛЛИОНЕР» ТРАМВАЙ

Уралдаги Усть-Катав заводининг вагонсозлари бундан 20 йил илгари доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги арафасида тежаб қолинган материаллар ҳисобига қўш прицепли КТМ—1 маркали трамвай ишлаб чиқариб, шаҳримиздаги 2-трамвай депосига тортиқ қилган эдилар. Доҳий юбилейи шарафига бунёд этилган ана шу трамвайни коммунистик меҳнат зарбдорлари Т. Усмонова, И. Шоюсуповлар кўз қорачиғларидек авайлаб, эҳтиёткорлик билан бошқариб «миллионер» ҳайдовчилар сафига қўшилдилар.

180-номерли бу трамвай йигирма йил 8-маршрутда қатнади. 1,5 миллионга яқин йўл авариясиз босиб ўтилди, 3,5 миллиондан зиёд ҳамшаҳарларимиз манзилга элтиб қўйилди.

Депонинг бўёш-дурадгорлик цехининг коллективи «миллионер» трамвайни қайта пардоздан чиқариб кўргазма сифатида корхона Қизил бурчаги рўйхатига ўтказдилар. Бу шарафли ишни дурадгор Ш. Тоҳиров, пардозловчилар П. Зюзина ва О. Чен иш соатларидан ташқари вақтда бажардилар.

КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан руҳланган цехнинг илғор ишчилари байрамгача яна тўртта трамвайга сайқал бериш мажбуриятини ўз зиммаларига олдилар.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

• *Қурилиш майдонларида*

ЭЗГУ МАҚСАД БИЛАН

33-қурилиш бошқармасининг В. Шишин бошлиқ бригадаси бунёдкорлари 6-трестда илғор коллективлардан бири ҳисобланади. Қурувчилар кейинги йилларда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошира бориб, қувончли ютуқларга эришмоқдалар. Ўнинчи беш йилликнинг ўтган тўрт йилида қурилиш-монтаж ишлари плани ортиғи билан адо этилди. Шу давр мобайнида кўплаб саноат, маданий-маиший объектлари муддатидан илгари фойдаланишга топширилди. Объектлар илк тақдимдаёқ «яхши» ва «аъло» баҳоларга қабул қилинди.

Бригада пудрати — ютуқлар омилидир. Коллектив бу методга биринчилар сафида ўтган эди. Злобинча услуб бинокорларни тежамкорликда намуна кўрсатиб ишлашга ундаяпти. Натижада қурувчилар тез-тез меҳнат унумдорлиги ва сифатини ошириш, қурилиш таннархини арзонлаштиришга оид таклифлар билан чиқаётир. Бригаданинг ҳар бир аъзоси уч-тўрт хилдаги касбларни пухта эгаллаб олган. Бу план-топшириқларни муддатидан илгари бажариш имконини бермоқда.

Қўли гул бинокорлар ҳозир ростовликларнинг «Барвақт қурамиз, қувватларни барвақт ўзлаштирамиз» шиори остидаги ташаббуси асосида ишлашяпти. Бу кунлик норманинг 1,5—2 ҳиссадан бажарилишини таъминламоқда.

Қурувчилар ўтган йиллардаги ютуқ ва тажрибаларга таяниб бу йил 200 минг сўмлик пудрат ишларини бажариш мажбуриятини олишган. Сўзи билан иши бир бунёдкорлар йиллик планни СССР Конституцияси уч йиллиги, мажбуриятни эса Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 63 йиллиги нишонланадиган кунгача бажариш ниятидалар.

Мажбурият масъулияти бригада аҳлини меҳнат унумдорлигини, техникадан фойдаланиш коэффицентини тинмай оширишга ундамоқда. Тежамкорликка қатъий риоя қилиняпти.

Мусобақанинг олдинги сафида бораётган шаҳар Советининг депутати Александр Крамлюх, Степан Натальен, Василий Погулин, Валентина Сидорина, Игорь Пугиев, Павел Игришин, Владимир Смирнов сингари меҳнатсевар ишчилар бошқаларга ибрат бўлишяпти. Уларнинг ғайрат-шижоати туфайли апрель ойи плани 160 процентдан ошириб бажарилди.

Серғайрат бунёдкорлар айни пайтда пахтачилик бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси объектида қурилиш ишларини тезкорлик билан олиб боришяпти. Улар мазкур объектни муддатидан илгари ишга туширишга аҳд қилишган.

А. ҲАЙДАРОВ,
ТошДУ студенти.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг кўпминг кишилик коллективи беш йилликнинг якунловчи йилида ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқда. Бу ерда ҳар куни минглаб метр турли-туман газламалар, йигирилган ип ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Комбинатнинг ветеранларидан тортиб ёшларигача смена топшириқларини ортиғи билан адо этмоқда.

СУРАТДА: комбинат 1-йигирув фабрикасининг пешқадам ишчиларидан комсомол аъзоси К. Мусахўжаева.

М. Нуриддинов фотоси.

УМРИ БОҚИЙ ДЎСТЛИК

ФАЙЗЛИ ОҚШОМ

Пойтахтимизд а г и М. Уйғур номли 22-ўрта мактабда Сурия Араб Республикасининг миллий байрами муносабати билан ўтказилган дўстлик кечасига Ўзбекистонда таълим олаётган араб студентлари таклиф этилдилар. Дўстлик кечасига Тошкент қишлоқ хўжалиги ҳамда Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти студентларидан бир группаси келишди.

В. И. Ленинни, дўстликни, партияни, ватанни мадҳ этувчи шеър ва қўшиқлар ижро этилди. Араб тили ўқитувчиси И. Эшонжонов раҳбарлигидаги драма тўгараги қатнашчилари Ҳ. Ҳ. Ниёзийнинг «Бой ила хизматчи» драмасидан бир лавҳани араб тилида кўрсатишди.

Дўстлик оқшоми охирида сириялик студент Рамзий файзли кечани уюштирган мактаб коллективига миннатдорчилик билдирди.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

ТОШКЕНТ — МАМЛАКАТГА

СИФАТЛИ РЕМОНТ ҚИЛИНДИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводининг синаш-тажриба участкасида йигирмадан ортиқ моҳир машинист меҳнат қилади. Улар ремонтдан чиқарилган тепловозларни Тошкент — Чингелди оралиғида синовдан ўтказишади.

БУГУН

корхона машинистлари йил бошидан бери синовдан муваффақиятли ўтказган тепловозлар сони 80 тадан ошди.

Корхонанинг И. Файзиев, Т. Шерматов, Н. Раскизов каби машинистлари синов ишларини айниқса, яхши ўтказишяпти. Буни корхона адресига Челябинск, Душанбе, Чоржўй, Куйбишев тепловоз деполаридан юборилган хатлар мазмунидан ҳам билса бўлади.

Уларда Тошкентда ремонт қилинган тепловозлар сифатига юқори баҳо берилган.

У. МУҲАМЕДОВ.

РАССОМ ШАРҲИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚИЙНАЛИШМОҚДА

Собир Раҳимов районидаги Чувалачи кўчасидаги Анҳор проездининг 200 метр келадиган ери мана неча йилдирки, асфальт қилинмаган. Йўлга асфальт ётқизилмаганлиги натижасида 119-мактабга борувчи юзга яқин ўқувчи ва қариялар жуда қийналишмоқда. Ахир бу проездда ҳам юздан ортиқ хонадон истиқомат қилади-ку! Нега энди биз ёмғирли кунларда лойдан, иссиқ кунларда эса чангдан қийналамиз?

Собир Раҳимов район ободонлаштириш бошқармасидагилар кўчамизга қачон асфальт ётқизиб беришади?

Ш. АСОМИДДИНОВ,
М. МИРЗААҲМЕДОВ,
Ғ. ҲИДИРОВ ва бошқалар.

ШАҲРИМ — ФАХРИМ

СУВ РАВОН ОҚАДИ

Шаҳримизда ўтказилган ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлигида янги хиёбонлар бунёд этилиб, каналлар, майда ирригация шаҳобчалари чиқиндилардан тозаланиб, зилол сувлар учун тахт қилиб қўйилди. Ўтказилган кўчатларнинг қуриб қолмаслиги учун район ободонлаштириш бошқармалари катта ҳисса қўшишмоқда. Бугунгача 150 километр узунликдаги канал тозаланди, 33 дюкер ва 5 минг погонметр труба ичлари, 66 та насос станцияси тозалаб бўлинди. 41 минг туп дарахт ва гулларини сув билан таъминлайдиган 350 километрдаги пуркагич фонтанчалар ремонтдан чиқарилди. Бунга мисол қилиб Карл Маркс номли хиёбонни, 1 Май боғи, В. И. Ленин боғи, Октябрь инқилоби хиёбонларини кўрсатиш мумкин. Ҳозирнинг ўзидаёқ Юсуфбек, Полвон, Жарариқ ва бошқа каналларга сув қуйилиб, дарахт ва хиёбонлардаги кўчатлар суғорилмоқда.

Ирригация ва гидротехника иншоотлари тресті коллективи ҳам бу борада кўпгина ободончилик ишларини бажармоқда.

И. РУСТАМОВ,
С. ЗОҲИДОВ.

ЛУҚМА

КИМ ОЛИБ КЕТАДИ?

Уйғур кўчасида ўнқир-чўнқир жойлар кўп. Яна бунинг устига мана бир неча ойдирки, машина уриб кетган бетон симёғоч кўчани хира қилиб ётибди. Зарбдан қийшайган симёғочни электр корхонасидагилар келишиб, алмаштириб кетишди. Ишдан чиққан симёғочни эса олиб кетишмади. Мана, Уйғур кўчасидаги 8, 11-маршрутла қатновчи трамвайнинг «Оқлон» бекатида бу симёғоч қишдан бери ётибди.

Ана шу маршрутдаги 106-мактаб бекатидаги бетон симёғоч тақдири ҳам ана шундай. Кўча чироқларини назорат қилувчи ташкилотдан келган вакиллар янги бетон симёғочни ўрнатишди-ю, эскисини олиб кетишмади. Ҳозир Зиё Саид кўчасидаги 106-мактаб бекатида оралиғи ярим метр келмайдиган иккита бетон симёғоч бор. Буларнинг биридан кўчага нур ёғилса, иккинчисидан хавф ёғилади. Шаҳар электр тармоқлари корхонасидагилар қачонгача бошлаган ишларини охиригача, батафсил етказишмайди.

С. ҒАФУРОВ.

Ҳамид Олимжон: Мен элимнинг юрагида яшайман

70

РОССИЯ

Ҳамид ОЛИМЖОН

Россия, Россия, азамат ўлка!
Эй, осмон сингари бепоён ватан!
Тўлдирган чоғда ҳам жаҳонни нурга
Қуёш қуча олмас сени дафъатан.
Шамолдан тез учган поездлар ҳам то
Шимолга етгунча кетади ҳолдан,
Қишда ҳам жанубга етолмас ҳатто,
Баҳорда йўл олган сайёҳ шимолдан.
Қаноти толиқмас лочинларинг ҳам
Неча бор қўнарлар сенда учганда;
Гўёки бир ёниб яна ўчган шам —
Сени қучолмайди яшин кўчганда.
Узун дарёлар ҳам камар бўлолмас,
Қўшилиб чулғанса сенинг белингга.
Дунёда ҳеч бир халқ тўғри келолмас,
Менинг билишимча, сенинг элингга.
Бало-офатларни енгиб ўрганган,
Муҳаббатинг улуғ, юрагинг кенгдир.
Сен қардош элларга энг монанд ватан:
Унда уруғлар ҳам халқларга тенгдир.
Невский ухлаган буюк бешикда
Уйғонмоқ ўзи ҳам олий бир ҳавас.
Пушкин пайдо бўлган ҳар бир эшикда
Навоий шарафи яшар муқаддас.
Кўрганда бўлганман чуқур сукутда
Ленин яшаб турган пичан ўтовни;
Пўлат қиличингни кўрганман ўтда,
Халқимиз Москвадан қувганда ёвни.
Қаҳратон қишингда, баланд осмонда
Учиб бораётган қуш ҳам музлайди.
Жасур ўғилларинг қор ва бўронда
Жаҳон тақдирига нажот излайди.
Сенинг кўз илғамас майдонларингда
Жаҳаннам қўрқажак жангларни кўрдим,
Бир карра ёв ўтган ўрмонларингда
Кўмирдан ҳам қаро тонгларни кўрдим.
Меҳринг қаршисида муздир офтоб,
Лекин офтобингда қорлар эрийди.
Муқаддас қаҳрингга беролмасдан тоб,
Тупроғинг остида фашист чирийди.
Оғир қурол билан солган овозанг
Ларзага келтирар арзу самони.
Сен дарё бўйида олиб борган жанг
Тамом ўзгартирар оби ҳавони.
Йигитлар сен учун жангга кирганда,
Ботирлар осмонда берганида жон,
Кўзидан қон оққан ёвни кўрганда,
Сенинг енгишингга келтирдим имон.
Россия, Россия, менинг ватаним,
Мен сенинг ўғлингман, эмасман меҳмон.
Сенинг тупроғингда улғайди таним,
Ҳозирман сен учун бўлмоққа қурбон...

1943 йил.

ВАТАН ФАРЗАНДИ

Ҳамид Олимжон ўзбек совет поэзиясининггина эмас, балки бутун кўп миллатли совет адабиётининг ёрқин сиймоларидан биридир. Улкан совет шоири Николай Тихоновнинг ҳақли сўзлари билан айтганда, Ҳамид Олимжон — «бу ажойиб лирик ва романтик, қисқа—борйўғи 35 йил умр кечирди. (1909—1944). Бироқ, у бой адабий мерос қолдирди. Унинг асарлари совет ва жаҳон классикасининг олтин хазинасидан ўрин олди». У адабиётга бахт ва шодлик куйчиси, социалистик Ватан ва халқлар дўстлиги куйчиси сифатида кириб келди ва бу борада ўлмас асарлар яратиб ўз номини абадийлаштирди. Ҳамид Олимжон ўзбек совет шеъриятини юксак гражданлик поэзияси даражасига кўтаришда ўзининг беқиёс ҳиссасини қўшди: унинг қайноқ ҳис-туйғу билан ўткир фикр уйғунлигидан яралган шеърияти сиёсий ва фалсафий лириканинг ёрқин намунаси бўлиб қолди: Ҳамид Олимжон ўзбек совет достончилигида янги давр очган «Зайнаб ва Омон» асари билан давр руҳи ва замондошлар образини ҳаққоний акс эттиришда ажойиб традиция қолдирди. Тарих сабоғини замонанинг улуғ ғоялари учун хизмат эттиришнинг ажойиб тимсоли бўлмиш «Муқанна» трагедияси билан шу жанрнинг ривожини тезлаштирди. Ҳамид Олимжон бадиий ижод билан ижтимоий ишни узвий қўша олган, уларни ягона мақсад ва идеал учун йўналтира олган янги типдаги ижодкор эди. Зотан у 1929 йилда ёзган «Деҳқон адиби ким?» деган мақоласида «Ёзувчилар жамоат ишларига яқин туришлари керак. Бу нагрузка уларнинг ижодий ишларига зарар эмас, ёрдам қиладиган янги илҳом йўлларини очадиган бўлиши шарт», деб ёзганди.

Ўрни келганда шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Ҳамид Олимжон ўзбек совет адабиётининг тезкорлик билан ривожига ўзининг теран лирик шеърлари, драматизм билан тўлиқ балладалари, романтик поэмалари, қаҳрамонона руҳдаги трагедиялари билангина эмас, балки шу билан бирга жанговар ва принципиал илмий танқидий мақолалари билан ҳам катта ҳиссасини қўшди. Ҳамза, Абдулла Қодирий, Ойбек, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Яшин, Уйғун, Абдулла Қаҳҳор, Мақсуд Шайхзода каби ижодкорлар мансуб бўлган кекса авлод бадиий ижод билан танқидчиликни, адабиётшуносликни узвий қўшиб олиб борди. Ҳамид Олимжон ўзининг адабий-танқидий мақолаларида адабиётнинг партиявийлиги, халқчиллиги учун актив курашди.

Шоирнинг давримизнинг етук сўз санъаткори бўлиб етишишига олиб келган яна бошқа ғоят муҳим омиллар ҳам бор. У ҳаётни чуқур билиш ва марксизм-ленинизм таълимотини пухта эгаллаш билан бирга ўзбек классик адабиётини, халқ ижодининг битмас-туганмас ҳаётбахш традицияларини, айниқса, улуғ рус адабиёти ҳамда жаҳон классикасини меҳр-муҳаббат билан ўрганди. Ҳамид Олимжон шу учала мактабни — ўз классик адабиётини, фольклорини, рус ҳамда жаҳон адабиёти мактабини ўтамаган ижодкор ҳеч қачон ўсмайди, унинг талантининг кўзи очилмайдиган деб уқтиради ва қаламкаш дўстларини бу ўлмас, қудратли мактаблардан — ижод манбааларидан тўйиб-тўйиб баҳра олишга чақиради. Ҳамид Олимжон Алишер Навоий, Муқимий асарларини нашрга тайёрлаб чиқаришда, улар юбилейини ўтказишда бош-қош бўлди. улар тўғрисида ажойиб мақолалар ёзди, шунингдек ўзбек халқ ижодини йиғиш ва нашр этишда жонбозлик кўрсатди. Ўзбек классик адабиёти ва халқ ижоди унинг ҳамидона овозининг ёрқин жаранглашига, унинг жўшқин, қайноқ ва содда, халқчил услубининг шаклланишида жуда катта ёрдам берди. Айни чоқда Ҳамид Олимжон камолотини рус адабиётисиз ва жаҳон адабиётисиз тасаввур этиб бўлмайди. У Пушкин, Лермонтов, Л. Толстой, Гоголь, Чехов, Горький, Маяковский асарларини, Шекспир, Байрон, Гейне асарларини меҳр билан ўқиди, ўрганди. У «Маркс ва Энгельс санъат тўғрисида» номли китобни таржима қилишда қатнашди, Пушкиннинг шеърлари ва «Сув париси», «Кавказ асири», Лермонтовнинг «Бэла», Н. Островскийнинг «Пўлат қандай тобланди?», Горькийнинг «Челкаш», А. Корнейчукнинг «Платон Кречет» асарлари, Т. Шевченко, М. Светлов, Гейне асарларини таржима қилди.

Ҳамид Олимжон Ўзбекистон Ёзувчилар союзига раҳбарлик қилган йилларида (1939—1944) Навоий, Бобир, Муқимий, Фурқатнинг кўпгина асарларини, ўзбек фольклори намуналарини, айниқса, ўзбек совет ёзувчиларининг энг яхши асарларини рус тилига таржима қилинишига, айниқса рус классик адабиётининг жуда кўп асарларини ўзбек тилига таржима қилинишига бош-қош бўлди.

Улуғ Ватан урушининг дастлабки йиллари Ўзбекистонга рус ва қардош халқлар маданиятининг юзлаб вакиллари келганда, улар билан ўзбек халқининг йирик вакили сифатида сўзлаша олди, улар ижоди учун барча шароитни яратиб беришга бош-қош бўлди. Л. Толстой, В. Луговской, А. Аҳматова, К. Чуковский, И. Уткин, И. Вирта, Б. Лавренев, В. Ян, Е. Э. Бертельс, В. М. Жирмунский, Д. Д. Благой каби машҳур кишиларнинг республикамизга келганидан фойдаланиб адабий жараённи янада жонлантирди.

Ҳамид Олимжоннинг шеърий овози ғоят ўзига хос, ғоят ёрқин ва жозибали. Бу шеъриятда учта санъат мужассамлашгандек туюлади; сўз ишлатишда шу қадар чечан ва заргарликдек моҳирки, яратган шеърий, насрий ёки драматик асарлари қудрати кишини сеҳрлаб қўяди: у табиат манзарасини ва инсоннинг руҳий оламини мўйқалам устасининг нодир асарини кўриб тургандек ҳис қилади: шоир инсон қалбидаги туйғуларни, кечинмаларни, қалб куйларини ва табиат оҳангини бастакордек теран ифодалаб берадики, ўқувчи беихтиёр ўша мусиқий ҳолатга, кайфиятга тушади. Зотан Ҳамид Олимжоннинг ўзи янги даврни ва янги ҳаёт қураётган одамларнинг руҳий оламини теран чизиб берадиган рассомни, улар қалбидаги оҳангларни куйлаб берадиган бастакорни ва бахтли водийларни барпо этаётганлар жасоратини ҳаққоний тасвирлаб берадиган сўз устасини орзу қилганди.

Ҳамид Олимжон поэзияси янги, социализм дунёсининг ғолибона қадамини, унинг зафар сасини ва янги ҳаёт қураётган халқнинг кўтаринки руҳини ифодалади. Шунинг учун ҳам унинг поэзиясининг бош фазилатини бахтиёрлик, шодлик руҳи, ҳаётбахш, чуқур оптимизм руҳи, кураш ва ғалаба нашидаси туйғулари белгилади:

> Бахт топилмас ҳеч
> бир замонда
> Эл қул бўлса,
> бўлса яланғоч,
> Жаннатларни
> яратган одам
> Натижада ўзи
> қолса оч.
> Қувонч шулким,
> толе ёр бўлиб,
> Бахтни топган
> элни кўролдим,
> Асрларнинг
> қайғусин қарғаб,
> Шодлик ва бахт
> куйини чалдим.

У халқнинг кўтаринки руҳини, яшаш ва қуриш иштиёқи билан жўш урган қайноқ қалбини эҳтирос билан куйлади. Шоирнинг «Бахтлар водийси», «Маҳорат», «Ўзбекистон» шеърларида халқнинг улуғ бахти ва чексиз шодлиги юксак поэтик оҳангда ифодаланади. Ҳамид Олимжоннинг аксарий шеърларига қувноқ, жўшқин ва тиниқ мусиқийлик хосдир. Шунинг учун ҳам унинг «Ўзбекистон» ёки «Ўрик гуллаганда» каби ўнлаб шеърлари осонгина музикага тушиб, халқимизнинг севимли қўшиғига айланиб кетган.

Шоир 1933 йил апрель ойида Мулкобод, Қўқонга қилган саёҳатида диққатини колхоз тузиш ишида актив қатнашаётган аёлларга қаратади ва ўз «Кундалик дафтари»да бундай аёлларнинг исми-фамилиясини ёзиб қўяди. У «Қўқонбой аканинг хотини 1932 йилда кетмончи хотин ишини ташкил қилишда катта маҳорат кўрсатди. Шунинг учун унга Ўзбекистон ҳукумати Қизил Меҳнат нишонини берган», деб ёзади. Ёки яна бир ўринда колхоз правлениеси мажлисида қатнашаётган аёлни кўриб қувониб, «Хотин—партия аъзоси. Колхоз правлениесида ишлайди. Уни Пошшю опа дейдилар. У тўрт йилдан бери жамоат ишларида юриб ҳозир колхозда хотин-қизларни ишга солиш, уларни ташкиллаш йўли билан ишлайди» деб таъкидлайди. Ҳамид Олимжонни аёллар руҳи, характерли психологияси, онги ва ахлоқидаги ўзгаришлар мафтун этади. «Кундалик дафтари»да «коллективлаштириш ва оила» мавзуида бир асар ёзажак эканлигини айтади ва бунда эркин, коллектив меҳнат таъсирида аёл онгида юз берган ўзгаришларни коммунистик жиҳатларни кўрсатажагини ният қилади. Зайнаб Омонова номи эл орасида ёйилганда Ҳамид Олимжон Бухорога унинг ҳузурига бориб, ҳаётини ўрганиб келади ва у ҳақда «Зайнаб» деган очеркини эълон қилади. Очеркда тасвирланишича, Зайнаб колхозга ёзиламиз деб оёқ тираб туриб олади ва опаси билан уч марта уришади. Ҳамид Олимжон кейинча Зайнаб ҳақида достон ёзганда Зайнабнинг характеридаги мана шу активлик, жасурлик ва бир сўзликни сақлаб қолади ва янада кучайтиради. «Зайнаб ва Омон» достонида Ҳамид Олимжон ўз севгиси учун актив курашда эски, ярамас урф-одатларни дадил енгиб ўтиб ўз мақсадига эришган қиз образини гавдалантиради. Зайнаб ва Омон, шунингдек Собир янги замон кишилари, янги ахлоқ, янги туйғу эгалари тарзида кўрсатилади. Ҳамид Олимжоннинг «Ойгул билан Бахтиёр» достонида ҳам озодлик учун курашганлар бошида Ойгул туради. Худди шунингдек Улуғ Ватан уруши даври ўзбек драматургиясининг ютуғи бўлиб қолган «Муқанна» трагедиясидаги Гулойин ҳам севгилиси Муқанна билан ёнма-ён туриб араб босқинчиларига қарши мардона курашади. У худди халқ достонларидаги Барчинларга ўхшаб мислсиз қаҳрамонлик кўрсатади. Бу образни машҳур совет ёзувчиси А. Фадеев Француз революционери Жанна д'Аркка ўхшатиб «Халқ йўлбошчиси Муқанна ва ўзига хос ўзбек Жанна д'Аркки бўлган қаҳрамон Гулойин образи—Олимжоннинг катта бадиий ютуғидир», деганди.

Ҳамид Олимжонда ягона оила туйғуси ғоятда кучли эди. Интернационализм унинг қон-қонига сингиб кетган эди. У бутун кўп миллатли совет мамлакатини —Бутун Россияни ўз Ватани деб билар ва бу туйғуни ўз асарларида эҳтирос, ғурур ва сурур билан ифодалар эди. «Жангчи Турсун», «Роксананинг кўз ёшлари», «Россия» асарида мана шу ягона Ватан, ягона оила туйғуси ғоят чуқур, теран ва таъсирли ифодаланади.

Социализмнинг ғолибона қадамини, коммунист ғояларни меҳр билан куйлаган ва совет даври вояга етказган янги одамлар — чин инсонпарвар, дўст ва интернационалист одамлар образини яратган Ҳамид Олимжонни кўп миллатли Ватанимиз доим азиз фарзандидек ардоқлайди.

С. МАМАЖОНОВ,
филология фанлари доктори.

ШОИР ДЎСТЛАР НАЗДИДА

У шеърни шундай диққат билан ўқир эдики, гўё шеър ўқиётиб, сўзларнинг яркираб, олдинма-кетин бошни айлантирадиган даражада рақсга тушишини томоша қилар, оҳангига қулоқ солар, текширар, бундан ўзи ҳам кувонар, завқланар эди. Унинг назарида сўзларда табиат ато этган қандайдир сеҳрли бир куч борки, бу сеҳрли куч ўрмонларни шовқин билан тўлдиришга ҳам қодир, сокин оқшом талқинида, тўлқинлар кетидан тўлқинларни кувалаштириб, қирғоқларни сеҳрли куйлар чалдиришга ҳам моҳир эди.

Николай ТИХОНОВ,
Ўзбекистон халқ шоири.

* * *

Ҳамид Олимжон ижодида жаҳон, Шарқ ва рус адабиётининг даҳо санъаткорлари таъсири сезилиб турарди. Мен унинг шеърият бўстонидан қимматли дурдоналарини олиб, қайта идрок этиб, ўзининг янги, реалистик, ёрқин, барча халқларга яқин ва манзур шеъриятини яратаётганлигини англаб олдим.

Бизнинг замонамизда бир томонлама билим олиб шоир бўлиш ва фақат ўз миллий адабиётидангина баҳраманд бўлиб ижод этиш мумкин эмас. Чунки ҳар бир совет ёзувчиси барча қардош халқлар учун ижод қилади. Унинг овози кўп миллатли совет адабиётининг қудратли симфониясига қўшилади.

Мирзо ТУРСУНЗОДА,
Ленин мукофоти лауреати.

* * *

Ҳамид Олимжон давлат, жамоат арбоби, нотиқ, меҳрибон дўст, санъаткорларга яқин, камтар одам эди.

Ватаннинг бошига оғир кунлар тушганда Ҳамид Олимжон каби асқотган ўғиллар ўзларини бахтиёр ҳисобласалар бўлади.

Сора ЭШОНТЎРАЕВА,
СССР халқ артисти.

* * *

Уруш йиллари фронтдаги ўзбек жангчилари учун фильм-концерт ишлаганман. Унинг бош қисмида Ҳамид Олимжон шеър ўқиган. Шеърнинг номи «Ниҳол» эди. Фильм маълум сабабларга кўра экранларга чиқмади. Ўшанда раҳматли Усмон Юсупов фильмни асраб қўйишликни менга қаттиқ тайинлади. Мен ҳам уни махсус сейфга топширдим. Шундан ярим йил ўтар-ўтмас машъум фожиа рўй берди.. Биз Ҳамид Олимжонсиз қолдик. Фильмни аҳтардик, топилмади.

Ҳамид Олимжонни эслайман: у шеър ўқийди, ёнади, ёндиради:

> Сен ўтқазиб кетган
> ниҳол
> Ўсиб бўйингдай
> бўлди.
> Новдалари барг
> чиқарди,
> Боши гулга кўмилди.

Комил ЁРМАТОВ,
СССР халқ артисти.

НОДИР ИСТЕЪДОД СОҲИБИ

Ўзбек адабиёти сингари адабиётшунослик ва танқидчилик ҳам, менинг назаримда, улкан ва азим бир дарё. У ниҳоятда ранг-баранг ва турли ирмоқлардан таркиб топган. Ирмоқларнинг дарёга келиб қуйилиши муттасил давом этади, лекин уларнинг суръати, шитоби ҳар хил бўлади. Ҳамид Олимжон ўзбек совет адабиётига зўр шитоб, оловқалб, тўла жасорат билан кириб келган сиймолардан бири. У фақат бадиий ижод соҳасидагина эмас, айни чоқда, адабий танқид ва адабиётшуносликда ҳам нодир истеъдод эди.

22 ёшида доцентлик унвонига сазовор бўлиши ва 30 ёшга етмасдан бутун республика ёзувчилари, ижод аҳилларига бошчилик қилиши ҳамда ўттиз тўрт ёшида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг сардорлари қаторидан муносиб ўрин олиши— булар республикамиз маданияти тарихида камдан-кам учрайдиган ҳодисалар сирасига мансуб.

Ҳамид Олимжон адабий-танқидий, илмий ишларини бир неча категорияга ажратиш мумкин. Шубҳасиз, унинг илмий-адабий меросида марказий ўринни ўзбек совет адабиёти эгаллайди. Адабиётшунослик ва адабий танқидда замонавийлик ҳам, юксак ғоявийлик ва коммунистик партиявийлик ҳам энг аввало, ижоднинг ўзи кечаётган давр, замон билан алоқасини таъминлашда, унинг асосий йўналишини, туб масалаларини ҳал этиш жараёнида янада ёрқин ва яққол намоён бўлади. Янги ҳаёт оқимининг кун сайин, ой сайин бўйига ҳам, энига ҳам кенгайиб ва чуқурлашиб бориши —адабий жараёнда унга муносиб жавоб беришни кескин тақозо қилар эди. Синфий кураш кескин тус олган бир пайтда бунга улкан жасоратсиз эришиб бўлмас эди. Ҳамид Олимжон буни санъаткор сифатида ҳам, олим сифатида ҳам эрта тушуниб етди ва замон талаби билан адабий жараёндаги мафкуравий жангга жасорат билан кириб борди. Бу жиҳатдан характерли бўлган қатор мақолалар ва илмий-тадқиқот ишларидан айримларини эслайлик. «Ҳозирги адабиётда Ғайратий» («Қизил Ўзбекистон», 19 сентябрь, 1922 йил.), «Замон ва Шокир Сулаймон» (1931), «Марксизм ниқоби остидаги меньшевизм», «Ўзбекистон шўро адабиёти», (1932 йил, № 1—2), «Ўқиш ва ўрганиш қийинчиликлари тўғрисида» (шу журнал, 1932 йил, № 6—7), «Социалистик реализмни эгаллаш йўлида» (шу журнал, 1933 йил, № 2), «Ёзувчиларнинг савиясини кўтарайлик» (1933 йил), «Фош қилиш эмас, ҳаспўшлаш» (1934), «Адабиётимизни нг тикка кўтарилиши даврида» (1934 йил) ва бошқалар шулар жумласига киради.

1931 йилда эълон қилинган мақоласида «Мен аввало комсомол, сўнгра шоирман» деган ва ўзининг адабиётда энг аввало гражданин, солдат бўлишдан иборат жанговар позициясини ана шундай тайин этган эди. «Ҳозирги адабиётда Ғайратий» номли мақоласида Ҳ. Олимжон янги типдаги ўзбек совет адабиётининг ғоявий етук ва бадиий баркамол бўлиши учун курашчи бўлиб майдонга чиқди. Мақолада даврнинг муҳим масалаларини, ҳаётдаги янги ўзгаришларни бадиий мукаммал акс эттириш, ғоявий етуклик ва бадиий баркамоллик каби жиддий проблемалар кўтарилди. «Бизга Ғайратийнинг энг яхши фазилати соғлом мафкуравий бўлишга интилишидир,—деб ёзади Ҳ. Олимжон шу мақоласида.— У ҳамма ёшларимизни ҳаёт тўлқинлари қучоғида тарбиялашга» чақиради».

Бадиий ижод соҳасида у сафдошлари билангина эмас, айни чоғда бу даврда таниқли бўлган олимлар билан ҳам фавқулодда жиддий мунозарага киришди. Бу жиҳатдан «Ўқиш ва ўрганиш қийинчиликлари тўғрисида», «Марксизм ниқоби остидаги меньшевизм» номли мақолалари характерли. Фавқулодда жиддий баҳсга киришиб, ёзади: «Сиз адабиётнинг синфий қурол эканлигини эътироф этасиз. Лекин адабиётнинг синфий қурол эканлигини эътироф қилишгина етмайдир. Адабиёт синфий эканлигини эътироф қилиш билан киши марксист бўлиб қолмайдир. Адабиётнинг синфий кураш қуроли эканлигини ҳамма ҳам эътироф қилиши мумкин. Бу марксист бўлиш учун ҳам жуда оз. Шунинг учун В. И. Ленин синфий фан назариясини қабул қилгач, уни партиявийликкача кўтармаги лозим деядир. Сиз бўлса, мана шу иккинчи томонини қилмайсиз... Шунинг учун ҳам Сизнинг асарларингизда Лениннинг адабиёт тўғрисидаги фавқулодда муҳим кўргазмалари бўртиб кўринмайдир. Шунинг учун ҳам Сиз адабиётда партиявийликни бор бўйича юқорига кўтара олмайсиз». Шу тарзда профессор Абдураҳмон Саъдий билан кескин мунозарани давом эттиради. Маълумки, А. Саъдий ўзининг бир қанча ишларида ва шу жумладан, «Адабиёт масалалари ва Октябрдан кейинги ўзбек адабиёти» номли асарида бу давр рус адабиётида мавжуд бўлган баъзи нотўғри қарашлардан озиқланган эди. Ўзининг қатор мақолаларида Ҳамид Олимжон унинг қатор ижодий хато ва камчиликларини жасорат билан очиб ташлайди. Айни вақтда у ўзининг илмий ишларида адабиётшуносликда маркча-ленинча эстетик принципларни атрофлича кенг ва чуқур ўрганиш зарурлигини, адабиёт ижтимоий онг шаклларидан бири сифатида мафкура майдонида доимо жиддий аҳамиятга молик эканлигини факт ва характерли мисоллар асосида исбот қилиб берди.

Ҳамид Олимжон ўзбек халқининг миллий ифтихори бўлган мутафаккир шоир Алишер Навоийнинг буюк ижодига ҳар хил туҳмат ва бўҳтонлар ёғилаётган бир пайтда ўзининг туркум мақолалари билан кураш майдонига чиқди. Бу жиҳатдан унинг «Навоий—ўзбек тилининг яратувчиси», «Алишер Навоий ҳақида», «Фарҳод ва Ширин», «Навоий ва халқ», «Навоий ва замонамиз» каби мақолалари жуда характерлидир. Ўттизинчи йилларнинг иккинчи ярмида шоир Муқимий ижодини сохталаштириш ва камситишлар, унга жадид сифатида қарашлар давом этаётган бир пайтда Ҳ. Олимжон жасорат қилиб, ўзининг «Муҳаммад Амин Муқимий» (1938 й.) номли мақоласини ёзди. Шоир Муқимий ижодини юксак баҳолади. У Муқимий поэзиясининг қувватини кенг ва чуқур очиб берди. Ҳ. Олимжон ўзбек совет шоирларини А. Навоий ва Муқимий асарларидан, маҳоратидан ўрганишга даъват этди. Ҳ. Олимжон янги ўзбек совет адабиётини ривожлантириш учун классик меросни чуқур ўрганиб бориш зарурлигига принципиал аҳамият бериб борди.

Шоир ўзбек совет адабиётида вужудга келган яхши асарларни биринчилар қаторида чуқур тушуниб етди ва уларни ардоқлай олди. Ўз сафдошларининг ҳар бирига хос нодир хусусиятларни, санъаткорлик сеҳрини жуда нозик ҳис қилди, заргар зеҳни билан кўра олди. «Ойбек прозада шоир-у, поэзияда прозаикдир, «Қутлуғ қон» ва «Навоий» номли иккита дилрабо роман яратди»,- дея Ҳамид Олимжон у билан ғурурланди. У Ғафур Ғуломни «Эркин сиймо», Шайхзодани эса «фикрлар шоиридир» деб беҳад хурсанд бўлди. К. Яшинни «Саҳна асарларининг устози, сермаҳсул драматург» деб атади.

Рус классик ва совет адабиётининг, қардош халқлар адабиётининг буюк намояндалари ҳақида ёзилган ўта самимий ва чуқур мазмунли кўплаб мақолаларида Ҳамид Олимжон Пушкин, Толстой, Шевченко, Горький, Маяковский, Жамбул, Серафимович, Лоҳутий, Светлов каби улкан сиймолар санъатининг сир-асрорларига махсус таъкидлади; уларнинг юксак маҳоратини ўрганиш зарурлигига алоҳида аҳамият берди.

Мана шу мисолларнинг ҳаммаси Ҳамид Олимжон адабиётшунос ва олим сифатида ҳам бой ижодий мерос қолдирганини кўрсатади.

А. ҚУЛЖОНОВ,
профессор.

Ҳамид Олимжоннинг «Зайнаб ва Омон» поэмаси Навоий номидаги ўзбек Давлат академик катта театри саҳнасида.
С. Маҳкамов фотоси.

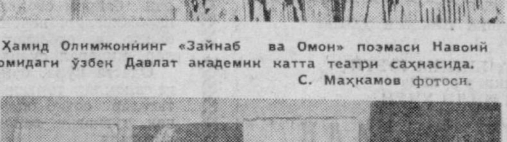

Шоир асарларидан намуналар.
Р. Загратдинов фоторепродукцияси.

БАҲОР КУЙЧИСИГА

Ўрик гуллаганда сени эсладим,
Ардоқли шоирим Ҳамид Олимжон.
Баҳор бўлиб кирдинг қалбимга
маним,
Қаршимда қуёшдек бўлдинг намоён.
Нурга, гулга тўлди атрофим шу дам,
Ўтди кўз ўнгимдан
«Бахтлар водийси».
Шуурим уфқида жонланди «Кўкпам»,
Ижод мевасининг ибтидоийси.
Сўнгра бирин-кетин сафланди ҳосил,
Ажиб гулдасталар кўрсатди қомат.
Сеҳр-ла забт этиб дилни муттасил,
Авжи камолингдан берди шаҳодат.
Даъваткор сатрлар ўтдек чақнади,
Машъал мисол энди гулгун ҳаётда.
Мағзида замонам қўрин сақлади,
Ҳамоҳанг янгради ҳар бир соатда.
Севгида вафодор Зайнаб ва Омон,
Курашда довюрак Ойгул, Бахтиёр,
Жасорат бобида жангчи Турсунжон,
Мудом ибрат учун тимсолга тайёр.
Ўзбекистон дея аталмиш юртда,
Паризод, Бунёдлар иқболи баланд,
Сен куйлаган қардош эллар
ҳурматда,
Халқларин диллари дилларга
пайванд.
Йилдан-йилга кўркам ўлкам баҳори,
Истиқбол йўллари кундан-кун
равшан.
Мусаффо, беғубор ҳар бир наҳори,
Улуғ ниятидан ҳар қадами шан.
Эй бахт-у баҳорнинг жўшқин
куйчиси,
Тўлиб-тошиб уни қўшиққа солдинг.
Мангуликнинг бўлиб лойиқ элчиси,
Бахтлар водийсида абадий қолдинг.
Ўрик гуллаганда сени эсладим,
Ардоқли шоирим Ҳамид Олимжон.
Баҳор бўлиб кирдинг қалбимга
маним,
Қаршимда қуёшдек бўлдинг намоён.

Шоҳид ТОҲИРОВ.

Шеърни шу бола ўқийди

(ШОИРНИНГ ОНАСИ—КОМИЛА БУВИ ХОТИРАСИДАН).

Бир отимиз бор эди. Абдулҳамид шу отни эрта-кеч боқарди. Отаси ҳам от яхши семирганидан сўнг сотиб, сенга харажат қиламан деб боламни қизиқтирарди. Абдулҳамид ўроқча, арқонча олиб, кичкинагина боғимизга кетарди. Шу боғдан ўт ўриб, елкасига кўтариб келарди...

Абдулҳамид мактабга иҳлос билан қатнарди. Аълочи бўлиб ўқирди. Шаҳримизда Ҳазратқулбойвачча, Шарифбойвачча деганлар бор эди. Шулар ўғил тўй қилишди. Бу бойларнинг болалари Абдулҳамид билан бирга ўқирди. Мактаб болалари домласи билан тўйга келишган. Болалар ош еб бўлишгач, ўша ерда ўтирганлардан бири домлага: «Болаларингиздан биронтаси бизга шеър ўқиб бермайдими?» деб сўрабди. Домла: «Ҳали биз буларга шеър ёзишни ўргатганимиз йўқ, лекин ёдлаган шеърларини ўқиб беришлари мумкин», деган.

— Ким ўқийди?—деб сўрабдилар.

Шунда домла: «Мана шу бола мулла Азимнинг невараси. Олим қоридан қолган ўғил. Шу ўқийди», дебди.

Иннайкейин Абдулҳамид супага чиқиб, Ҳамзанинг «Хой-хой отамиз» шеърини ўқиб берибди. Ўтирганлар: «Ёш бола ҳам шеърни шундай қироат билан ёкимли ўқийдими?» деб ҳайрон бўлишибди. Улар ўша ерда мулла Азимни кўриб: «Жуда яхши ўқиркан неварангиз, уни биронта билим юртига юборинг» дейишибди. Қайнатам ҳам: «Майли, юборамиз», дебдилар.

Буни эшитганимдан сўнг: «Мен юбормайман», деб йиғладим. Абдулҳамид эса: «Мен от боқиб юравераманми, ўқишга бораман», деб туриб олди...

Шундан кейин Самарқандда, билим юртида ўқий бошлади. Ҳар йили каникулга келарди... Лаби пичир-пичир қилиб, дов-дарахтлар тагига, ҳовуз бўйларига бориб, бир нималар ёзарди. Бир куни ҳовуз бўйига чиқиб кетибди. У пайтда ҳовузимизнинг суви жуда кам эди. Сувга борсам, ҳовузнинг зинасида — қўлида қалам-дафтар, нималарнидир ёзиб ўтирибди.

— Вой болам, нега бундай қилиб ўтирибсан, бошқа жой йўқмиди сенга? — деб сўрадим.

— Бу ер яхши, хилватгина, ҳеч ким шовқин-сурон қилмайди, хаёлингизга ҳар нарсалар келаверади. Шунинг учун бу ерда ўтириш керак, — деди болам...

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

28 АПРЕЛДАН БОШЛАБ
ШАҲАР ҚИНОЭҚРАНЛАРИДА

«ОТА ВА ЎҒИЛ»

(2 серияли)
ЯНГИ, КЕНГ ЭКРАНЛИ, РАНГЛИ
БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ

НАМОЙИШ ҚИЛАДИ

(Георгий Марков романи асосида).

Сценарий муаллифлари—Анатолий ИВАНОВ, Владимир КРАСНОПОЛЬСКИЙ, Валерий УСКОВ.

Постановкачи режиссёрлар —Владимир КРАСНОПОЛЬСКИЙ, Валерий УСКОВ.

Ролларда: Вадим СПИРИДОНОВ, Алеша СЕРЕБРЯКОВ, Андрей СМОЛЬЯКОВ, Надежда БУТИРЦЕВА, Виктор МАМАЕВ, Борис НОВИКОВ, Людмила ХИТЯЕВА, Сергей МАРТИНОВ **ва бошқалар.**

Совет кинематографияси тарихи режиссёрлар В. Краснопольский ва В. Усков томонидан яратилган кўпдан-кўп фильмларни яхши билади, уларнинг ҳозирга қадар яратган картиналари сони тўққизтага етди. Уларни Сибирга бўлган муҳаббат, жонажон ўлканинг революцион қайта ўзгариши тарихига қизиқиш чамбарчас боғлаган. Бу мавзуга содиқлик кўп серияли телефильмларда ўз ёрқин аксини топди. «Соялар чошгоҳда йўқолади» ва «Мангу даъват». Бу картиналар зўр муваффақият билан намойиш этилди ва муаллифлар миллионлаб томошабинларнинг муҳаббатини қозонишди.

Ҳозир экранга уларнинг янги иши—«Ота ва ўғил» кинодилоги чиқмоқда. Яна ва яна Сибирь... Биринчи «Бузилган сукунат» фильми бизни 1921 йилга элтади. Васюганда, Сибирь «Айиқлар» бурчакларидан бирида писиб ётган эски дунё вакиллари ва янги ҳаёт учун фидокорона курашчилар ўртасида ҳаёт-мамот олишуви рўй беради.

—Биз проблематиканинг қанчалар жиддийлигини аниқ-равшан тушунганимиз сари,—деб ҳикоя қилади режиссёр,—уни экранда ёрқин ва манзаралироқ талқин этиш ҳақидаги масала кўз ўнгимизда тобора кескинроқ намоён бўлаверади. Ахир, ҳозирги кун томошабинининг ўз иш-юмуши оз эмас. Ана шунда у муҳим бўлмаган қандайдир нарсалардан воз кечабошлайди. Биз буни ҳамма вақт эсда тутамиз. Актер В. Спиридонов яратган фильм қаҳрамони Роман Бастриков образи тасодифларга тўлиқ воқеа бўлди. Спиридонов «Мангу даъват»да мунгли, жоҳил Федор ролида ҳамма-ҳамманинг эсида қолган. Ҳозир эса, қаршимизда янгилик учун даъваткор курашчи, юксак ахлоқий пок киши гавдаланади. Актёр қаҳрамон тимсолида кишиларда фақат фахрланишнигина уйғотиб қолмай, шу билан бирга айнан ана шундай тоифадаги кишигина Сибирь коммунасининг йўлбошчиси бўлиши мумкин эканлигини бизга уқтиради. Роман Бастриков—тўлақонли муросасиз шахс. Шунинг учун ҳам унинг севгилиси Лукерьяга муносабати бирмунча мураккабдир. Гўзал, темпераментли Лукерья фақат ҳиссиётлар билангина яшайди. У Бастриковга бўлган ноумид севгисидан халос бўлиш учун коммунадан кетади. Аммо хоинлик эвазига осойишта ҳаётга эришиш унинг қўлидан келмасди. Ва у Роман билан биргаликда ҳалок бўлади.

Тайга хўжайини Исаевнинг хотини ролини ижро этган Л. Хитяева ҳамма вақт бўлганидек, бу гал ҳам ширали, ёрқин ўйнаган.

Ўта маккор ва жоҳил Исаев образи талқинида бўлса машҳур комик роллар ижрочиси Б. Новиковни кўрамиз.

«Ота ва ўғил» дилогияси, шубҳасиз, ўз қаҳрамонларининг йирик, ёрқин характерлари билан томошабинлар эътиборини ўзига жалб этади, жозибадор саргузашт фабулали тарих сўқмоқларида уларнинг тақдирини кузатиш имконини яратади.

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

206-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича
1980—81 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

сувоқчи-бўёқчи-плитачи, бульдозер, скрепер, прицепли грейдер машинисти, автомобиль ремонти бўйича слесарь (техника билим юртини тамомлагач, автослесарлар база ташкилоти ҳисобидан профессионал ҳайдовчи «С» категорияли правасини олиш учун ДОСААФга ўқишга юбориладилар), слесарь-сантехник, автомобиль крани машинисти (профессионал ҳайдовчи «С» категорияли правасини олиш билан).

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 17 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Ўқиш даврида слесарь-сантехник ихтисосидаги ўқувчиларга 65 сўм ҳажмида стипендия, қолганларига 30 сўм ҳажмида стипендия тўланади ёки уч маҳал бепул овқатланадилар, шунингдек ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини тамомлаган барча битирувчилар Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Техника билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар бўлиши шарт: директор номига ёзилган ариза, автобиография, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, медицина (286- ёки 9-форма), яшаш жойидан справкалар, 6 та фотосурат (4х5 см.).

Бизнинг адрес: 700128, Тошкент шаҳри, Октябрь районн, Хуршид кўчаси, 83-уй (10, 23, 27-трамвайлар, 10-троллейбус, 48-автобусларнинг «Лабзак» бекати).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 25/IV да **Тирик мурда.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/IV да **Ужарлар,** 26/IV да **Зеби-зебона.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/IV да **Отасининг қизи,** 26/IV да **Отилмаган ўқ.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **«Кўзга кўринмас одам» фантастик-саргузаштли аттракциони** (25/IV да 19.30 да, 26/IV да 16.00 ва 19.30 да).

КИНО

25 АПРЕЛДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ШАМОЛНИ КИМ ЭКАДИ?» — **Дружба.**

«РЕВОЛЮЦИЯ ПОЕЗДИ» — **Фестиваль.**

«ЕЛЕНА ОБРАЗЦОВА КУЙЛАЙДИ» — **Тинчлик.**

«ИВАНОВ УНИВЕРСИТЕТЛАРИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли.**

«НОН ҚЎМОНДОНИ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«ЧЕГАРА» — **Нукус.**

«ВАТАННИНГ ШАРҚИЙ ЧЕГАРАСИ» — **Навоий номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ХАВФЛИ ДЎСТЛАР» — **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон: 53-86-07), **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон: 24.66-22).

«СТАЛКЕР» — **Искра** (17, 19.45, телефон: 39-14-59).

«ТЎЙЛАР МУБОРАК!» — **К. Ёрматов номли** (17, 19.00).

«ЭКИПАЖ ҚИРҒОҚҚА ЧИҚДИ» — **Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон: 35-29-93).

26 АПРЕЛДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ШАМОЛНИ КИМ ЭКАДИ?» — **Дружба.**

«РЕВОЛЮЦИЯ ПОЕЗДИ» — **Фестиваль.**

«ЕЛЕНА ОБРАЗЦОВА КУЙЛАЙДИ» — **Тинчлик.**

«ИВАНОВ УНИВЕРСИТЕТЛАРИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли.**

«НОН ҚЎМОНДОНИ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«ЧЕГАРА» — **Нукус.**

«ВАТАННИНГ ШАРҚИЙ ЧЕГАРАСИ» — **Навоий номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ХАВФЛИ ДЎСТЛАР» — **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон: 53-86-07), **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон: 24-66-22).

«СТАЛКЕР» — **Искра** (17, 19.45, телефон: 39-14-59).

«ТЎЙЛАР МУБОРАК!» — **К. Ёрматов номли** (12, 15, 17, 19.00).

«ЭКИПАЖ ҚИРҒОҚҚА ЧИҚДИ» — **Қозоғистон** (жуфт соатларда телефон: 35-29-93).

Республика мактабгача тарбия музика педагогика билим юрти томонидан **Зулфиқорова Ўлмас** номига берилган 457024 номерли йўқолган

ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

АЗИЗ ДЎСТЛАР!

АНА ШУ КУНЛАРДА КАСБ ТАНЛАШ ҲАҚИДАГИ МАСАЛА ҲАЛ ЭТИЛЯПТИ.

БУ ЖУДА ЖИДДИЙ МАСАЛА, ЧУНКИ КАСБ ҲАЁТДА БИР МАРОТАБАГИНА ТАНЛАНАДИ, ШУНИНГ УЧУН У КЎНГИЛГА ЎТИРИШИ ВА МЕҲНАТДА ҚУВОНЧ КЕЛТИРИШИ ЛОЗИМ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ САВДО БОШ БОШҚАРМАСИГА ҚАРАШЛИ

«ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИНИНГ СОТУВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

ОЛТИ ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА 16 ДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН, 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ДОИМИЙ ПРОПИСКАДА ТУРУВЧИ ҚИЗЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

АЙНИ БИР ВАҚТДА КАССИРЛАР ТАЙЁРЛОВЧИ БИР ОЙЛИК КУРСЛАРГА ҲАМ ЁШИ ЧЕКЛАНМАГАН ҲОЛДА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Ўқувчиларга ойига 50 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Ўқувчилар кечки мактабда ёки савдо техникумида ўқишлари мумкин.

МАКТАБ-МАГАЗИННИ ТАМОМЛАГАНЛАР ЙИРИК МАГАЗИНЛАРГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР ВА УЛАРГА ИМТИЁЗЛИ ШАРТЛАР БИЛАН СОВЕТ САВДОСИ ТЕХНИКУМИНИНГ КЕЧКИ БУЛИМЛАРИГА ЎҚИШГА КИРИШ ИМКОНИЯТЛАРИ ЯРАТИБ БЕРИЛАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳар, Кафанов кўчаси, 65-уй (1, 2, 5, 8, 9, 10, 12, 24, 28-трамвайлар; 2, 3, 22, 39, 55, 80-автобусларнинг «Госпиталь бозори» бекати). Справкалар телефон орқали: 33-75-48.

«ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИ.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТРЕСТИ БАЗАСИДАГИ
11-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1980—81 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИ: **ёритиш ва ёритгич тармоқлари бўйича электромонтажчи, кучланиш тармоғи ва электр ускуналари бўйича электромонтажчи, электрослесарь, газ-электр пайвандчи, иккиламчи занжирлар коммутацияси бўйича электр монтажчи, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика ремонти бўйича слесарь, киномеханик** (фильмларни текшириш ишларини биладиган), **радио-телевизион аппаратураларга хизмат қилиш ва уларни ремонт қилиш бўйича радиомеханик** (фақат ўрта маълумотлилар қабул қилинади).

ЎҚИШ—МУДДАТИ—1, 2, 3 ЙИЛ.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

8-синф ҳажмида маълумот билан билим юртига кирган ўқувчилар 3 йил ўқийдилар ва ўрта маълумот тўғрисида ва эгаллаган касблари тўғрисида диплом оладилар. Ўқувчилар кунига уч маҳал бепул овқат билан ҳамда кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўрта маълумот билан билим юртига кирган ўқувчиларга (киномеханиклардан ташқари) ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида электромонтажчилар группасининг ўқувчиларига иш ҳақининг 50 процентн, қолганларга эса 33 проценти берилади

Совет Армияси сафидан қайтиб келиб электромонтажчи ихтисосига кириб ўқийдиган йигитларга ётоқхона берилади, ўқиш муддати қисқартирилади (ўрта маълумотлилар учун 7,5 ой, 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун 10,5 ой). **Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.**

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР ТЕХНИКУМ ВА ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА КИРИШДА ИМТИЁЗЛАРДАН ФОЙДАЛАНАДИЛАР.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар ўрта ва олий ўқув юртларига ўқишни давом эттириш учун юбориладилар.

Билим юртидаги яхши спорт базасида 13 та спорт секцияси, шунингдек, техника ижоди, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлайди.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, медицина справкаси, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (паспорт), **ҳарбий рўйхатда турганлиги тўғрисида гувоҳнома** (ҳарбий билет) **шахсан кўрсатилади.**

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Ивановолик тўқимачилар кўчаси, 8-уй (45, 33, 10, 79, 54, 18, 58, 66, 3, 2-автобуслар, 14, 24, 7, 11, 9, 28-трамвайлар, 2, 6, 13, 16, 15-троллейбусларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

Хусусий уйларда ва кооператив квартираларда яшайдиган ва газ асбобларидан фойдаланувчи абонентлар

ДИҚҚАТИГА!

«ТАШГАЗ»
БИРЛАШМАСИ

газ асбобларини ремонт қилиш ва кўрикдан ўтказиш учун келган райгаз вакилидан фотосурати ёпиштирилган ва муҳлати ўтиб кетмаган хизмат гувоҳномасини; ҳамда бажарилган иш учун нақд пул тўланганда тўланган ҳақ учун квитанция талаб қилиш зарурлигини

ЭСЛАТИБ УТАДИ

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИДАГИ МОНТАЖ ТАШКИЛОТЛАРИГА

Тошкент шаҳри ва областидаги турар жойлар, саноат ва маданий-маиший объектлар қурилишида ишлаш учун барча разряддаги электромонтажчилар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона— аҳолини ишга жойлаштириш бўйича марказий пункт ва Тошкент шаҳридаги район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ САВДО БОШ БОШҚАРМАСИ
СИЗЛАРНИ КИРИБ КЕЛАЁТГАН 1-МАЙ БАЙРАМИ БИЛАН ТАБРИКЛАЙДИ ВА БАЙРАМ
САВДОСИГА ШАҲАР МАГАЗИНЛАРИГА

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

1-Май байрами яқинлашмоқда. Ана шу куни ҳар бир уйда меҳмон кутилади. Уй бекаси пироглар, тотли «фирма» таомлари тайёрлайди. Албатта, ҳар ким ҳам барчанинг қувнаши, ҳамманинг қалбида байрам руҳи жўш уришини ҳоҳлайди. Бунинг учун байрамга олдиндан тараддуд кўриш керак: зарур озиқ-овқатлар сотиб олиш, квартираларни йиғиштириш, янги кўйлак тикиш ва ҳоказо.

Бир сўз билан айтганда 1-Май арафасида уй бекаларининг иши ҳаддан зиёд кўп.

Энг қисқа муддатда байрамга ҳозирлик кўриш учун қандай магазинларга ташриф буюриш лозим? Бунда сизларга ёрдам беришга ҳаракат қиламиз.

Торт, пирожное пишириш албатта ҳар бир уй бекасининг қўлидан келади. Агарда вақтингиз ҳаддан ташқари тигиз бўлса, энг яхшиси тайёр кондитер маҳсулотларини сотиб олинг.

«ТОШКЕНТ», «УКРАИНА», «МОСКВА» гастрономларида, универсамларда ва бошқа йирик озиқ-овқат магазинларидан байрам столига мазали, чиройли безатилган тортлар, пирожноелар, печеньелар, конфетлар, карамеллар, шунингдек, балиқ ва сабзавот консервалари, мева шарбатлари, лимонадлар, минерал сувлар сотиб олиш мумкин.

Одатга кўра, байрам кунлари биз қариндошларимизга совға-саломлар тортиқ қиламиз, янги кўйлаклар, туфлилар, костюмлар сотиб оламиз. Ҳатто энг кичик бир янгилик — мунчоқ, тўғноғич, запонка, галстук кишида яхши бир кайфият уйғотади.

ҚЎЙЛАКЛИК УЧУН ГАЗМОЛЛАРНИ ЭНГ ЯХШИСИ ЙИРИК САВДО МАРКАЗЛАРИ — ГУМ, ЦУМ, «ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИ, ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ ВА «ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ»НИНГ ИХТИСОСЛАШГАН МАГАЗИНЛАРИДАН СОТИБ ОЛИШ МАҚБУЛДИР.

Байрам арафаси кунларида бу магазинларда кўйлаклик, блузкалик, юбка ва сарафанлик газмолларнинг айниқса хилма-хил турлари билан савдо қилинмоқда.

Сизларга хилма-хил рангдаги, ранг-баранг фактурадаги ва қалинликдаги газмоллар: шойи (сунъий, табиий, ацетат), крепдешин, костюмли газмоллар, хон атлас, лавсанли шерстларни таклиф этадилар.

Агарда сиз башанг кўйлак тиктиришга қарор қилиб, материалига шойи танласангиз жуда тўғри иш қиласиз. Айнан ана шу газмолдан модельерлар кунда кийиб юрадиган ва кечки кўйлаклар тиктиришни тавсия этишади. Шойи енгил бурмалар ва йиғмалар билан безашга жуда мосдир. Бу эса замонавий модага хос энг характерли белгидир.

Зарур майда-чуйдалар — пешанаволар, галстуклар, тақинчоқлар, галантерея ва кўн-галантерея маҳсулотлари, сувенирларни сиз «ТАШПРОМТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДАН, шиша ва сопол идишларни «ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДАН харид қила оласиз.

«ҲАММАСИ АЁЛЛАР УЧУН» МАГАЗИНИ (янги шаҳар ярмаркаси, Навоий кўчаси), **шунингдек, ГУМ, ЦУМ ва бошқа йирик савдо марказларида парфюмерия, косметика товарлари билан жуда кенг кўламда савдо қилинмоқда.**

ШАҲАР МАГАЗИНЛАРИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ЙИРИК МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСЛАРИНИ ЭСЛАТИБ ЎТАМИЗ:

ГУМ — Охунбобоев майдони.

ЦУМ — Ўзбекистон кўчаси, 17-уй.

ТОШКЕНТ «БОЛАЛАР ДУНЁСИ» УНИВЕРМАГИ — Марказ—2-квартали, 5-уй.

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ — Ш. Руставели кўчаси, 53-уй.

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИ — Чилонзор кўчаси, 55-уй.

48-«БАХТ» — Ш. Руставели кўчаси, 53-уй.

55—Киров кўчаси, 17-уй.

74-«ҲАММАСИ АЁЛЛАР УЧУН» — Навоий кўчаси, янги шаҳар ярмаркаси.

99-«СОВҒАЛАР» — Луначарский шоссеси, 123-уй.

«МУЗИКА УЙИ»—Халқлар дўстлиги проспекти, 5-квартал, 4-уй.

1-«КИЙИМЛАР УЙИ»— Ш. Руставели кўчаси, 13-уй.

1-«ГУЛНОРА» — Киров кўчаси, 23-уй.

2— Кафанов кўчаси, 106-уй.

7 — Новомосковская кўчаси, 17-уй.

34—Юнусобод массиви, А-1, 55-уй.

40 — Халқлар дўстлиги проспекти, 34-уй.

42, 43—Марказ-5, Ленин проспекти, 67-уй.

47 — Муқимий кўчаси, 1-уй.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ БОШ САВДО БОШҚАРМАСИ.
«УЗТОРГРЕКЛАМА» ТЕЛЕПРЕССАГЕНТЛИГИ.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

25 АПРЕЛЬ— ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» порграммаси

17.40 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Энг кучли». Бадиий фильм. Свердловск киностудияси, 1973 й. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Ҳамдўстлик». Телевизион журнал. 20.20 «Бор экан, йўқ экан, бир созловчи бўлган экан». Телевизион бадиий фильм премьераси («Экран»). 1979 й. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 «Эрмитаж». «Рим портрети». Эрмитаж директори, академик Б. Б. Пиотровскийнинг кириш сўзи билан бошланади. 22.35 «Дунё воқеалари». 22.50 «Кинопанорама».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

17.30 «Қўғирчоқлар рақсга тушади». Болалар учун қўғирчоқ фильм. 17.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқда яшайсанми— техникани ўрган». 18.05 «Ғоявий-тарбиявий иш ва корхона экономикаси» (рус.). 18.30 Ғалабанинг 35 йиллигига. «Улуғ Ватан уруши ҳақида хотиралар». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. 3-серия. «Волгадан—Днепргача» (рус.). 19.30 «Ахборот» информацион программаси. 19.45 «Ҳамид Олимжон ҳақида сўз». Шоирнинг туғилган кунининг 70 йиллигига бағишланади. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Сабо билан». Концерт. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 Ҳамид Олимжон туғилган кунининг 70 йиллигига бағишланган тантанали кеча олиб кўрсатилади (ёзиб олинган).

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 «Муха-Цокотуха». Болалар учун фильм-балет. 21.00 «Пойтахтимиз гуллаб яшнайверсин» (рус.). 21.30 Абитуриентлар учун. Математика. 22.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз ишчи бўламиз». 23.00 «Гендель ва гангстерлар». Телеспектакль (рус.).

26 АПРЕЛЬ— ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время» информацион программаси. 9.40 «АБВГДейка» 10.25 «Ота-оналар, Сизлар учун». 10.55 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 11.25 «Олимпиада—80». 12.10 «Сизни қизиқтирган китоблар». 12.55 «Спортлото» тиражи. 13.10 «Ғолиблар». Фронтдош дўстлар клуби. Денгиз пиёдачиларининг учрашуви. 14.25 «Эрмитаж». «Рим» портрети». Эрмитаж директори академик Б. Б. Пиотровскийнинг кириш сўзи билан бошланади. 14.55 «Дунё воқеалари». 15.15 «Қуёш омборхонаси». 16.15 «Адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида 1980 йил Ленин мукофотининг лауреатлари». 17.25 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».

18.25 СССР халқ артисти О. Бардина куйлайди. 18.40 Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов сўзи. 19.10 Н. Римский-Корсаков. «Садко» музикали картинаси. 19.20 «Ҳаётнинг кучи». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. «Экран» ижодий уюшмасининг маҳсулоти, 1980 й. 20.20 Союзлар уйининг Колонна залида Р. Рождественскийнинг авторлик кечаси. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 Р. Рождественский авторлик кечасининг давоми. 23.30 Спорт гимнастикаси бўйича СССР чемпионати. Киевдан олиб кўрсатилади. Кўрсатув тугагач (24.00)— Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 С. Сиёев. «Йигит кишининг иши». Телевизион миниатюралар театрининг спектакли. 11.10 Ҳамза номли Тошкент музика билим юрти халқ чолғу оркестрининг концерти. 11.50 «Мактабгача ёшдаги бола ва мактаб» (рус.). 12.20 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор». 13.20 «Ота-оналар университети». 13.50 «Ўзбекистон. Олимпиада йилида». Спорт программаси. 14.20 «10 «б»даги Костя Барбаш» Телевизион бадиий фильм. (рус.). 16.55 Кўрсатувлар программаси. 17.00 «Дўстлик экрани». «Баҳорги учрашув». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениеларининг биргаликдаги программаси.

18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Пионерлар уйида». 18.30 «Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб». 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «Ижод саҳифалари». Собит Муқонов. Ёзувчи туғилган кунининг 80 йиллигига. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Оламда нима гап?». Халқаро воқеалар шарҳи. 22.35 Афғонистонда Апрель революциясининг икки йиллигига. «Афғонистон. Революция давом этмоқда». Ҳужжатли фильм премьераси. (Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студияси).

Тожикистон телевидениесининг программаси

16.15 Кўрсатувлар программаси. 16.20 Болалар учун фильм. «Қор кетганда». 17.00 «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениеларининг биргаликдаги программаси. 18.00 «Пионер» студияси кўрсатади. 18.40 Москва. Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов сўзи. 19.10 «XX аср Прометейлари ҳузурида». 19.25 «Новости» информацион программаси. 19.45 «Табиат ва биз». 20.05 «Ахбор» информацион программаси. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Театр учрашувлари». 23.05 «Киноэкран» янгиликлари».

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар; партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари—32-53-10; адабиёт ва санъат—32-56-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94 нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

25 АПРЕЛЬ, 1980 й. Р—13840 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—2036.